

Új köztisztasági szolgáltató lesz Marosvásárhelyen

Öt évre szól a szerződés

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Hosszas huzavona, többször meghiúsult pályázati kiírás után június 21-én végre aláírták az Ecolect Közösségi Fejlesztési Társulás és a nyertes cég közötti szerződést, amely a marosvásárhelyi 2-es régióban biztosítja a köztisztasági szolgáltatást a megyei integrált hulladékgazdálkodási rendszer keretében – tájékoztatta lapunkat Tóth Brezovszky Andrea, az Ecolect Közösségi Fejlesztési Társulás ügyvezető igazgatója.

– Június 21-én írtuk alá a hulladék gyűjtésére és szállítására vonatkozó szerződést a 2-es övezetre, azaz Marosvásárhelyre és a környékbeli falvakra. A nyertes a Brantner-Veres Company, kolozsvári bejegyzésű, osztrák érdekeltségű cég, az övé volt a legjobb ajánlat. Az aláírt szerződés öt évre szól, összértéke meghaladja a 77 millió lejt. A szerződés értelmében a cég két városban, Marosvásárhelyen és Nyárádszeredában, illetve 17 községben fogja ellátni a köztisztasági feladatokat.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, FÉLÁRON!

Nyári színház- és filmfesztivál Szovátán

A strandidény már elkezdődött, a legnagyobb fürdőhely, a Medve-tó is ezen a hétvégén nyit, és elkezdődnek a nyári hétvégi kulturális programok is Szovátán. Nemcsak a Petőfi park szabadtéri színpadán, hanem más helyszíneken is minőségi kikapcsolódási lehetőségeket kínálnak.

4.

Betegközpontú tájékoztató könyvek

A magyarországi SpringMed Kiadó jóvoltából Marosvásárhelyi könyvtárai hasznos és érdekes könyvadománnyal gazdagodtak. Az ajándék „minőségi egészségügyi ismeretterjesztő, egészségnevelő és orvosi kiadványokból” áll.

5.

Oklevél 109 tanítónak

Nagyszabású, színvonalas, lélekhez szóló gálaünnepség keretében köszöntötték szeretettel és elismeréssel az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházban azt a 109 Maros megyei alsó tagozatos pedagógust, akik a koronavírus-járvány rendkívül nehéz időszakában vállalták, hogy online órákat tartsanak a Román Televízió Marosvásárhelyi Stúdiójában.

9.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

„Világméretű baklövés”

Mózes Edith

Az RMDSZ-es sportminiszter a minap rettenetesen felborzolta a nacionalista kedélyeket. Napok óta sajkózzák, hogy „sikerült botrányt kavarnia”, miután David Popovici, a tizenhét éves „csoda” aranyérmét nyert a budapesti Duna Arénában zajló úszó-világbajnokságon.

A miniszter „bűne” az volt, hogy a közösségi oldalán közzétett kényelvű gratulációban, miután román nyelven azt írta, hogy egész Románia szíve dobogott benne, és adott neki erőt, a magyar nyelvű üzenetbe már nem írta be az ország nevét, hanem úgy fogalmazott: „Ma minden gondolatunk erőt adott neki”!

Ettől ugrottak a plafonig egyesek, és kommentálták nagy vehemenciával a „világméretű baklövést”. Jó alkalom volt arra, hogy kritizálják az RMDSZ miniszterét, akinek – szerintük – hosszú a bűnlajstroma. Akinek ha az utóbbi hónapokban produkált teljesítményét nézik, „tátva marad a szájuk” a sorozatos baklövések miatt, amit főként az online térben követett el.

Felelgettek ugyanakkor az FK Csíkszereda és a Sepsí OSK csapatának kupadöntőjét a bukaresti Rapid giulești-i stadionjában, ahol a székellyöldi szurkolók elénekelték a székelly himnuszt. Most pedig – sajkózzák – egy boldog pillanattól kavart botrányt.

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚNIUS
23., csütörtök
A Nap kel
 5 óra 30 perckor,
lenyugszik
 21 óra 19 perckor.
Az év 174. napja,
hátravan 191 nap.

IDŐJÁRÁS
Változékony idő
Hőmérséklet:
 max. 25 °C
 min. 11 °C

***Isten éltesse!**
 Ma ZOLTÁN, SZIDÓNIA, holnap IVÁN napja.
 IVÁN: lehet a Jovanosból keletkezett Ivanos rövidülése vagy az orosz Iván átvétele. Mindkét esetben a név a Jánosból ered, amelynek jelentése: Isten kegyelme vagy Isten kegyelme.

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2022. június 22.

1 EUR	4,9469
1 USD	4,7042
100 HUF	1,2509
1 g ARANY	276,4848

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
 Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
 Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Központi tanévzáró a Sapientia marosvásárhelyi karán

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem központi tanévzárót szervez, amelynek az egyetem marosvásárhelyi kara ad otthont a koronkai campus aulájában június 25-én, szombaton délelőtt 10 órától, a kari ballagási ünnepséggel egybekötve. A ballagók mellett az esemény díszvendégei a magyar kormány részéről Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára és Brendus Réka, a Nemzetpolitikai Államtitkárság fősztályvezetője, a Sapientia Alapítvány részéről pedig Kató Béla püspök, alapítványi elnök.

Forgalomkorlátozás a városnapokon

A Marosvásárhelyi Napok rendezvénysorozatának zavartalan lebonyolítása érdekében forgalomkorlátozások lesznek a városközpontban, illetve a vár területén. A George Enescu utcába június 23-án, csütörtökön (ma) 17 órától 27-én, hétfőn hajnali 6 óráig tilos behajtani. 24-én, pénteken 18 órától 27-én, hétfőn 6 óráig a Győzelem téren, a Rózsák terén, a Művész, Bolyai, Bartók Béla, Városháza, Tusnád utcákban is korlátozzák a forgalmat. A Vár sétányon már 22-étől tilos parkolni 27-én, hétfőn reggel 9 óráig – tájékoztat Facebook-oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

III. Rengeteg Színház – fesztivál és diáktábor Szovátán

A Sándor Arts & Education Egyesület és az esztergomi Babits Mihály Színház 2019 óta szervez tematikus művészeti fesztiválokat és diáktáborokat Szovátán és Mikházán. Az idei rendezvénysorozat egy új társszervező, a szovátai Teleki Oktatási Központ közreműködésével valósul meg. Június 24-én, pénteken 20 órakor a Godspell című musical erdélyi bemutatójával indul a Rengeteg harmadik évada a Teleki Oktatási Központban. A szegedi Liget Társulat vendéglőadása másnap, 25-én 17 órakor a mikházi Janka villában is látható, a Csűrszínházi Napok programjaként. Júliusban három további színházi előadás (Hamlet, Műselyemlány, Presszó Szováta), három filmvetítés (Curtiz, Magyar Passió, Testről és lélekről), valamint színházi és filmes diáktábor várja az érdeklődőket. A belépés valamennyi programra ingyenes. A Rengeteg Kultúra támogatói: Bethlen Gábor Alap Zrt., Magyar Turisztikai Ügynökség, Nemzeti Kulturális Alap, Szováta Város Önkormányzata.

Hit és Fény találkozó Maroszentgyörgyön

Június 25-én, szombaton 17 órától a maroszentgyörgyi római katolikus plébánia tanácstermében Hit és Fény találkozót tartanak a marosvásárhelyi, nagygyermei és maroszentgyörgyi közösségeknek.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Az igénylők fele jut gyógykezelési jegyhez

Kevés a hely Szovátára és a tengerpartra

A Maros Megyei Nyugdíjpénztárhoz június 20-áig 3924 kérést nyújtottak be gyógykezelési jegy igénylésére, viszont a minisztérium által biztosított szűkös keret miatt a kérelmezők csupán mintegy fele fog kapni – tájékoztatta lapunkat Stelian Stoica, a nyugdíjpénztár helyettes ügyvezető igazgatója. Idén Szovátára és a tengerpartra a szokásosnál jóval kevesebb gyógykezelési jegyet oszthatnak ki. Volt olyan széria, amelyben egy jegy sem szólt Szovátára, pedig a Maros megyeiek körében ez a legkeresettebb üdültelep.

Mezey Sarolta

Az idén összesen 18 szériában utaznak gyógykezelésre az ország különböző üdül- és gyógykezelési telepeire a nyugdíjasok és az alkalmazottak. Eddig hét szériát osztottak be, június 26-ától következik a nyolcadik, erre a jegyek kiutalása most van folyamatban.

– A Maros megyei nyugdíjasok körében a legkedveltebb üdültelep – közelsége miatt is – Szováta, továbbá Félix-fürdő és Kovászna. Nyáron pedig sokan igénylik a tengerparti üdültelepeket. Azonban idén Szovátára is, a tengerpartra is nagyon kevés volt a jegy. Nem tudjuk, hogy miért, a közkedvelt Aluniș szálló mintha kimaradt volna, volt olyan szériánk is, amelyben egyetlen jegy sem szólt ide. A Hephaistos szállóba voltak helyek, bár itt is kevés. A tengerpartra szériánként három-négy jegyet oszthatunk

ki. Viszont Félixre, Kovásznára, Algyógyra, Tusnádra és Herkulesfürdőre kaptunk jegyeket – mondta Stelian Stoica. Szériánként 140-en utaznak el

Június 20-ig 3924 kérvényt iktattak, és 642 nyugdíjas, illetve 150 alkalmazott számára hagyták jóvá a gyógykezelési kérelmet. Szériánként körülbelül 130-140 biztosított személy – nyugdíjas és alkalmazott – kap gyógykezelési jegyet, amelynek költségét részben – rokkant személyek esetében teljesen – a munkaügyi minisztérium állja. A gyógykezelést lehetővé tevő jegyekre a minisztérium köt szerződést a szolgáltatókkal. Egy kezelési jegy ára 2000-2200 lej, attól függően, hogy milyen minősítésű szállodában biztosítják a szállást, az ellátást, illetve a kezelést. A nyugdíjasoknak, valamint a biztosítottaknak a nyugdíjuk, illetve a bérük felét kell kifizetniük a gyógykezelési jegyért. Abban az esetben, ha a biztosítottak nagyobb a bruttó jövedelme, mint az országos bruttó átlagbér – idén ez 6095 lej –, akkor a gyógykezelési jegy teljes értékét ki kell fizetniük.

– Ha a kérelmek elbírálása után maradnak még helyek, mert az igénylők valamilyen okból kifolyólag nem érik el a megfelelő pontszámot, vagy ha valaki visszalép, mert nem tud elutazni, akkor a megmaradt jegyeket újra elosztjuk. A hónap végén kezdődő 8. szériában például öt jegy maradt meg. Bűdöspatakára (Bizuşa) és Pucioasára két-két és Buzi-ásfürdőre egy, ezeket június 23-án és 24-én osztják ki, jelentkezési sorrendben. Ezek a napok nagyon „mozgalmassak”, mert a nyugdíjasok igyekeznek megszerezni a megmaradt jegyeket – fogalmazott a helyettes igazgató.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Öt évre szól a szerződés

(Folytatás az 1. oldalról)

A községek között van Maroskeresztúr, Maroszentgyörgy, Nagyernye, Gernyeszeg, Sárpatok, Mezőpanit, Koronka, Jedd és a felső-nyáradmenti települések, Csíkfalvát is beleértve – mondta az ügyvezető igazgató.

120 nap, azaz négy hónap a felkészülési idő

A cégnek 120 nap áll rendelkezésére, hogy felkészüljön a szolgáltatásra, megszerezze az engedélyeket, előállítsa az autóparkot, kiossza a lakosságoknak a kukákat. 120 nap múlva ez a cég lép a jelenlegiek helyére, s gyűjti össze a hulladékot a 2-es régió minden egyes településén. A szerződés értelmében megközelítőleg 59-60 ezer tonna hulladékot gyűjt össze a 2-es övezetből – fogalmazott az igazgató.

A megyében hét hulladékgazdálkodási régió van, a Sylevy Salubriserv kivonul Marosvásárhelyről, azonban négy régióban, a szentpáli 1-es, a szászrégeni 4-es, a bala-

vásári 6-os és a mezőrcsi 7-es övezetben továbbra is ellátja a köztisztasági feladatot. Segesvár körzetében a Schuster Ecosal cég, míg a dicsői régióban a Bissdog szolgáltató.

Igényes munkát ígérnek

– A lakosság régóta igényli, hogy szelektíven történjen a hulladékgyűjtés mind városban, mind falun. Az új cég fokozott odafigyeléssel fogja végezni a munkáját. A tömbháznegyedekben a gyűjtőpontokról lesz a szelektív hulladékgyűjtés, mert ez lakrészenként egyelőre nem oldható meg, de a lakóházaktól előre megszabott program szerint viszik el a szelektíven gyűjtött hulladékot. A szolgáltató megfelelő gyűjtőedényeket, eszközöket fog biztosítani. Marosvásárhelyen a műanyag, fém-, papír- és üveghulladék mellett a szerves, lebomló hulladékot is összegyűjtik, amit majd Maroskeresztúrra visznek, és ott, a komposztálóállomáson komposzt készül belőle – mondta Tóth Brezovszky Andrea.

RENDEZVÉNYEK

Papp József újra itthon

A több mint három évtizede Magyarországon élő keramikus, Marosvásárhely szülőtte ismét kiállít szülővárosában. Egyéni tárlata a Bernády Ház emeleti galériájában nyílik meg június 24-én, pénteken 18 órakor. Kerámiai – díszvázák, kaspók, tálak, más különleges tárgyak, alakzatok – számos anyaországi, erdélyi, német- és franciaországi, ausztriai rendezvényen nyerték el a közönség tetszését. Mostani vásárhelyi kiállítása megnyitóján Borbély László,

a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány elnöke méltatja a művészt és alkotásait.

Évadzáró előadás a Spectrum Színházban

Július elsején, pénteken este 7 órától évadzáró előadásra várja közönségét a marosvásárhelyi Spectrum Színház. A nagyszerű Székely János Caligula helytartója című drámáját láthatja Kincses Elemér rendezésében. Az előadást a Spectrum Színház a Csűrszínházi Egyesülettel, a csíkszeredai ADI Pro Siculi Alapítvánnyal és a Maros Művészegyüttessel együttműködésben állította színpadra.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antal Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antal Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhart Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
 Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
 ISSN 1220-3475 (print)
 ISSN 1584-3238 (online)

Újból elfogadták a veszélyes medvék eltávolításáról szóló törvényt

Az államfő felülvizsgálati kérelmének részben helyt adva újra megszavazta a képviselőház a veszélyes medvék eltávolításáról szóló törvényt szerdán.

A jogszabály végleges változata is lehetővé teszi a veszélyes medvék elleni fellépést nemcsak a települések belterületén, hanem azokon kívül is. A parlamentnek megfontolásra visszaküldött törvényből azonban már a szenátus törölte azt a rendelkezést, amely szerint nemcsak a veszélyes állatok eltávolítására az önkormányzat által létrehozott „sürgősségi beavatkozó csapat”, hanem akár egy vadászat résztvevője is kilőhetne volna – a btk. által szabályozott szükséghelyzetre hivatkozva – azt a barna medvét, amely megítélése szerint emberek életét vagy javait veszélyezteti.

Klaus Iohannis államfő januárban küldte vissza a parlamentnek a törvényt, azt kifogásolva, hogy nem rendelkezik világosan a településeken kívüli medvék kilövéséről, és ez visszaélésekre adhat lehetőséget.

Az RMDSZ szerdai közleményében felidézte: az RMDSZ azért kezdeményezte a törvényes közbelépés szabályozását, mert a medvepopuláció „helytelen menedzsmentje” miatt túl-

szaporodott faj veszélyezteti az emberek életét és javait. Tavaly nyáron Tánczos Barna környezetvédelmi miniszter javaslatára egy olyan sürgősségi kormányrendeletet fogadott el a kormány, amely medvetámadás esetén lehetővé tette az azonnali közbelépést a település határain belül. A parlamenti eljárás során az RMDSZ frakciója úgy módosította a jogszabályt, hogy az a település határain kívülre is érvényes legyen. Ez a kiegészítés a felülvizsgálati kérelem miatt megismételt eljárás után is benne maradt a jogszabályban – mutatott rá Könczei Csaba, az RMDSZ háromszéki parlamenti képviselője.

A medvék túlszaporodása miatt 2018 óta 6694 medvetámadás okozta kárt regisztráltak, amelyek értéke meghaladja a 15 millió lejt. A sürgősségi kormányrendelet alapján az elmúlt egy évben 246 közbelépés történt, amelyből 201 elkergetést, 29 áthelyezést, 15 kilövést és egy altatást végeztek a települések határain belül medvetámadás következtében – idézte a képviselő az RMDSZ közleménye.

A most elfogadott törvényt kihirdetése esetén a településeken kívül a beavatkozás is lehetővé válik. (MTI)

Ország – világ

Érvényüket veszítő vakációs utalványok

Június 30-áig lehet még felhasználni foglalásra a korábbi években kiadott üdülési csekket – figyelmeztet szerdai közleményében a Turisztikai Ügynökségek Országos Szövetsége (ANAT). Ezzel párhuzamosan az idén kiadott voucherek is felhasználhatók, ha az összeget átutalták már a kártyákra. A szövetség emlékeztet, hogy a névre szóló üdülési csekket kizárólag belföldön használhatók fel, a megvásárolt csomagnak legalább egy éjszakai szállást kell tartalmaznia. Emellett az étkeztetés és különféle mellékszolgáltatások, például gyógykezelés vagy egyéb turisztikai programok ára is törleszhető belőle. (Agerpres)

Ársapkavita

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) szerint adóügyi intézkedésekkel lehet mérsékelni az üzemenyagárak emelkedését. Egy keddi Facebook-bejegyzésben az alakulat képviselői azt írták: „A kormány csak a pénzügyminisztériumon keresztül avatkozhat be, akár a jövedéki adó vagy a héa csökkentéséről, akár a nyereség megadóztatásáról vagy árstop bevezetéséről beszélünk. Ezek adóügyi intézkedések, nem a termeléshez vagy a szolgáltatások minőségéhez tartoznak”. A liberálisok szerint Adrian Căciuc pénzügyminiszternek a nyilvánosság elé kell állnia a lehetséges forgatókönyvekkel. (Agerpres)

Tűz Gyergyóalfaluban

Leégett több gazdasági épület kedd délután Gyergyóalfaluban; a csaknem 250 katonai és önkéntes tűzoltó, illetve helybéli lakos négy órán át küzdött a lángokkal, a károk jelentősek. Amikor a tűzoltók a helyszínre érkeztek, két istálló állt lángokban, mintegy 280 négyzetméteres felület égett. Az erős szél és az épületek közötti kis távolság miatt a lángok átterjedtek további öt melléképületre. A katasztrófavédelem szerint a tüzet vélhetően rövidzárlat okozta, amelyet egy hibás vagy rosszul szigetelt vezeték, kábel idézett elő. (Agerpres)

Ukrán drón okozott tüzet egy oroszországi olajfinomítóban

Tűz ütött ki szerdán a Rosztov megyei Novosahyinszk olajfinomítóban, a hivatalos forrásra hivatkozó TASZSZ állami hírgyűjtség szerint az incidenst ukrán drón becsapódása okozta. A tüzet a létesítményben, amelyet a Kommerszant című lap hírportálja Dél-Oroszország legnagyobb finomítójának nevezett, eloltották. A hőcserélőben mintegy 50 négyzetméteren felcsapott lángoknak áldozatai nem voltak. Az ukrán-orosz háború kezdete óta Oroszország határ menti régióit többször érte ukrán belövés. Áprilisban Brajnisk megyében tűz ütött ki egy olajraktárban. A hatóságok ennek okát nem közölték, de sajtójelentések szerint dróntámadást hajtottak végre. Voronyezs és Kurszk megyéből korábban drónok kilövéséről érkeztek jelentések. (MTI)

Szociális lakás a családon belüli erőszak áldozatainak

A képviselőház szerdán döntő házként elfogadott egy törvényjavaslatot, amely lehetőséget nyújt a helyi közigazgatási hatóságoknak, hogy szociális vagy szükségellakást utaljanak ki a családon belüli erőszak áldozatainak. A jogszabálytervezet az 1996/114-es lakástörvényt módosítja és egészíti ki. Az elfogadott rendelkezések szerint a helyi hatóságok a családon belüli erőszak áldozatai számára is kiutalhatnak szociális lakást, az általuk évente meghatározott kritériumok alapján. A családon belüli erőszak áldozatait csak a vagyonelesztés befejezésének időpontjáig részesülhetnek szociális lakásban. A tervezet előírja ugyanakkor, hogy ezeknek a személyeknek csak abban az esetben lehet kiutalni az ingyenes szociális lakást, ha az önkormányzatok nem tudják őket elhelyezni a családon belüli erőszak áldozatai számára kialakított védett menedékhelyeken vagy hasonló létesítményekben. (Agerpres)

„Világméretű baklövés”

(Folytatás az 1. oldalról)

Az önéretükben sértett nacionalisták azonnali meggyarazatot kértek a minisztertől, aki annyit mondott, hogy nem tükörfordításról van szó, és hagyják abba az értelmetlen spekulációkat.

Ezenkívül minden a megszokott mederben folyik az országban: a koalíciós partnerek marakodnak, nem tudnak megegyezni semmiben, ami a választópolgárok javát szolgálná, a szociáldemokraták mindent megígérnek, és semmit nem tartanak be, a liberálisok még csak nem is ígérnek.

„Megnyugtató”, hogy az európai projektek minisztere, aki három évet tanult a teológián, és pappá is szentelték, jó kereszténynek tartja a miniszterelnököt. Am a kormány többi tagjért nem tenné tűzbe a kezét, nem tudja, megtartják-e a tízparancsolatot. Azt állítja, hogy a papi reverenda szebb, mint a miniszteri, de úgy érzi, (politikai) küldetése van.

Teljes az egyetértés a tagországok között Ukrajna tagjelölti státusáról

Az Európai Unió tagországai egybehangzóan támogatják az uniós tagságra jelentkezett három ország, Ukrajna, Moldova és a Georgia csatlakozási dossziéinak előmozdítását, különösen a háború sújtotta Ukrajna uniós tagjelölt státusának megadását – közölte Clément Beaune, az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét június 31-ig betöltő Franciaország európai ügyekért felelős külügyi államtitkára Luxembourgon kedden.

Beaune, az uniós tagállamok általános ügyekért felelős minisztereinek tanácskozást lezáró sajtótájékoztatóján azt mondta, a tanácsülésen „teljes konszenzus” alakult ki a „történelmi lépés” megtételét, Ukrajna tagjelölti státusának megadását illetően. A kérdés most az állam-, illetve kormányfők elé kerül, a tagállamok vezetői a hét második felében tartandó csúcstalálkozójukon várhatóan hivatalosan is jóváhagyják a vonatkozó ajánlásokat – mondta.

„Azért dolgoztunk, hogy az európai egység ismét megnyilvánulhasson. Azért, hogy ezen a hétvégén egy fontos, pozitív, talán történelmi pillanatot éljünk át” – fogalmazott.

A külügyi államtitkár ugyanakkor emlékeztetett: a tagjelölti státus megadása nem jelent azonnali csatlakozást. A tagjelölti státus megadása a csatlakozási folyamat kezdetét jelenti. A folyamat hosszú és megerőltető lesz, de mindvégig fenn kell tar-

tani az európai perspektíváért folytatott küzdelem lendületét, az európai lángot – mondta a francia miniszter.

Vszevolod Csencov, Ukrajna Európai Unió mellé rendelt nagykövete a tanácskozást követően úgy nyilatkozott, „úgy tűnik, gördülékeny, vagy legalábbis a vártnál gördülékenyebb megbeszélés várható a jelöltséggel kapcsolatban”. Szavai szerint Ukrajna nem számít nehézségekre a csütörtöki kezdődő EU-csúcson, ahol a tagállami vezetők egyebek mellett megvitatják az Európai Bizottság pénteki ajánlását Ukrajna és Moldova tagjelölti státusának megadásáról.

Jean Asselborn luxemburgi külügyminiszter a tanácskozáson azt mondta, a tagországok vezetői teljes egyetértésben ülnek majd össze csütörtöki Brüsszelben, hogy aláírják azt a dokumentumot, amellyel Ukrajna és Moldova felkerül az uniós tagságra jelöltek listájára. Egyetlen ország sincs, amely kifogást emelne a javaslattal szemben – tette hozzá.

Jeppe Kofod dán külügyminiszter azt közölte, országa támogatja a lépést, amennyiben az érintett országok egyértelművé teszik, hogy meghozzák a szükséges reformokat. „Segíteni szeretnénk az ukránokat abban, hogy elérjék az európai álmot. A tagjelölti státus megadása bátorítás ehhez” – fogalmazott a dán külügyminiszter, majd hozzátette: teljesüléséig még sok kötelezettségvállalásnak kell megvalósulnia. (MTI)

Aszály miatti válsághelyzet Olaszországban

Olaszországban elsőként a középső térségben található Emilia-Romagna tartomány nyilvánított válsághelyzetet a rendkívüli aszály miatt, miközben szerdától újabb hőhullám éri el az országot negyven Celsius-fok feletti hőmérséklettel. Milánó érseke az esőért tart imádságot.

Olaszország több részén szerdától meteorológiai riasztást léptettek életbe, egyelőre a legalacsonyabb, sárga fokozatút.

A mostani a harmadik hőhullám a nyár kezdete óta: a mitológiai Kharónról nevezték el, a túlvilági ladikosról. Az előrejelzések szerint az olasz csizma sarkában, Puglia tartományban és Szardínián 43 Celsius-fok feletti hőmérsékletet várnak, valamint Firenze és Bologna városában is. Rómában a legmagasabb hőmérséklet „csak” 37 fok lesz a következő napokban. Az országos meteorológiai szolgálat közleménye szerint ritkaságnak számít, hogy az utóbbi több mint két hétben a hőmérő higanyszála nem ereszkedett egyszer sem 35 fok alá, és a hőség a következő tizenöt napban sem enyhül. A Mont Blanc hegység olasz oldalán kedden több mint tíz fokot mértek, miközben három évvel ezelőtt ugyan ezen a napon hat fokot. A nagyvárosokban az energiafogyasztás maximális szintet ért el, Milánóban és Torinóban többször volt áramszünet.

Környezetvédelem

Az EU korlátozná a növényvédő szerek használatát

Az Európai Bizottság szerdán jogilag kötelező érvényű célértékeket javasolt a kémiai növényvédő szerek használatának csökkentésére, illetve a természet és a biológiai sokféleség helyreállítására az unióban.

A javaslat értelmében az EU 2030-ig 50 százalékkal csökkentené a kémiai növényvédő szerek alkalmazását, az uniós tagállami kormányoknak pedig rendszeres jelentést kell készíteniük a célok megvalósításában elért eredményekről.

„A kémiai növényvédő szerekre vonatkozó új szabályok csökkenteni fogják az uniós élelmiszerrendszer ökológiai lábnyomát, védik a polgárok és a mezőgazdasági dolgozók egészségét, és segítenek enyhíteni a talajromlás és a növényvédő szerek okozta beporzók pusztulása miatt már most is jelentkező gazdasági veszteségeket” – olvasható a bizottság sajtó-

közleményében. Az EU végrehajtó testülete szerdán egy olyan jogszabályjavaslatot is bemutatott, amelynek célja, hogy 2030-ra az EU szárazföldi és tengeri területeinek legalább 20 százalékát lefedjék a természet helyreállítására irányuló intézkedések, majd 2050-re ezeket a helyreállításra szoruló ökoszisztémákra is kiterjesszék.

A helyreállítási intézkedések közé tartozik többek között a beporzó populációk csökkenésének 2030-ig történő megállítása, a folyami gátak eltávolítása a vízi ökoszisztéma visszaállítása céljából, valamint a lecsapolt tőzeglápok helyreállítása a szén-dioxid-kibocsátás elnyelése végett.

A jogszabályjavaslatot az Európai Parlamentnek és az uniós tagországok kormányait tömörítő Tanácsnak is jóvá kell hagyania. (MTI)

Kulturális rendezvények

Nyári színház- és filmfesztivál Szovátán

A strandidény már elkezdődött, a legnagyobb fürdőhely, a Medve-tó is ezen a hétvégén nyit, és elkezdődnek a nyári hétvégi kulturális programok is Szovátán. Nemcsak a Petőfi park szabadtéri színpadán, hanem más helyszíneken is minőségi kikapcsolódási lehetőségeket kínálnak.

Gligor Róbert László

Ezentúl nemcsak a kisebb tavak vizében lehet megmártózni, hanem a Medve-tó strandja is várja a turistákat, és az idegenforgalmi idenyt kulturális programokkal gazdagítják a nyár folyamán. A városháza és az idegenforgalmi iroda, illetve a Visit Sovata egyesület ezután péntek-vasárnap esténként a Medve-tó melletti Petőfi park szabadtéri színpadán ismét szórakoztató programot kínál a látogatóknak.

A város és a fürdőtelep életében három éve új színfoltot képez a Rengeteg fesztiválok kínálata, ami idén ugyanezen a hétvégén rajtol. Sok, színházhoz és filmhez kapcsolódó programot ajánlanak a turistáknak, a város lakóinak, de a környékbeli érdeklődőknek is, fiataloknak és időseknek egyaránt.

Színházi előadások és alkotótábor

A Sándor Arts&Education Egyesület és az esztergomi Babits Mihály Színház, a Teleki Oktatási Központ (TOK) közreműködésével harmadik alkalommal rendez meg a Rengeteg Színház fesztivált és diáktáborot Szovátán. A fesztivál keretében pénteken 20 órától a TOK-ban, szombaton pedig 17 órától – a Csúrszínházal közösen szervezésben – a mikházi Janka villában látható a Godspell musical a szegedi Liget Társulat előadásában.

Kis szünet után júliusban három színházi előadás érkezik Esztergomból: július 15-én 19 órától a Hamletet játsszák a Domokos Kázmér Művelődési Házban, 16-án 20 órától a Műselyemlányt a TOK-ban, 17-én 20 órától pedig a Preszó Szováta lesz látható a

TOK-ban. A belépés valamennyi előadásra ingyenes.

A Hamlet ezúttal nem egészen a klasszikus történet feldolgozása lesz: a főhős a kényeszerű összezárt-ságban kísérletet tesz a gyerekszoba revíziójára, aminek során megmérettetik a szerelem, család és barátság fogalma. Az öntudatra ébredő fiú az atyát kérdezi: Ki vagyok én? A régi, a patriarchális rend örököse? Vagy az anyai rész az erősebb bennem, ami ismeri a kegyelmet és a megbocsátást? Shakespeare műve ezúttal egy családi kamaradráma, amelyben a történelem csak a legvégén rúgja rá az ajtót a temetetlen holtakra.

A Műselyemlány egy német női sorsot ábrázol az 1930-as években, vészjósló időkben, Berlinben. Doris gépirónóként dolgozik egy ügyvédi irodában, és közben arról álmodozik, hogy nagy divathajhász lesz belőle. A mindenre elszánt lány nem válogat az eszközökben, hogy elérje célját. Sokszor bajba keveredik, szerelmes lesz, elhagyják vagy maga áll tovább, ha szorulni kezd a hurok. De sikerül elérnie a célját, vagy végül mindent elveszít?

A Preszó Szováta című komédiát nem először láthatjuk Szovátán. A preszó és kávéház a találkozások színhelyei. Hogy ezek a találkozások véletlenek vagy sorsszerűek? A darab két nő párhuzamos története életem, férj(ek)en, szerelmeken, művészeteken keresztül. Abszurd játék, preszószónata, Szovátára „hangolva”.

A fesztivállal párhuzamosan ezúttal is lesz színházi diáktábor, ahova olyan környékbeli fiatalok (12 éves kortól) jelentkezését várják a szervezők, akik egyhetes tábor keretében szívesen kipróbálnák magukat a színpadon. A tábor időpontja: július 16-23., helyszíne a fürdőtelep. Érdeklődni és jelentkezni a babitskamara@gmail.com e-mail-címen lehet. A táborban készült jelenetek bemutatója július 22-én este 8 órától lesz a TOK-ban.

Nem mindennapi filmeket vetítenek

A színház mellett idén első alkalommal a Rengeteg Film fesztivál-

lal és alkotótáborral is gazdagodik a sóvidéki kulturális rendezvényesorozat. A fesztiválon három nem mindennapi magyar filmet vetítenek le a Teleki Oktatási Központban: július 18-án 20 órától a vallás és a kommunizmus, egy ferences atya és egykori tanítványa, az új rendszert kiszolgáló tiszt ütközik egymással a Magyar Passió című alkotásban. Július 19-én 20 órától a magyar vonatkozású Curtiz életrajzi dráma van soron, amely a 42. Montreali Nemzetközi Filmfesztiválon fődíjat nyert.

Július 20-án vetítik a Testről és lélekről című, 2017-ben készült magyar romantikus drámát, amely még abban az évben a Berlini Nemzetközi Filmfesztiválon fődíjat nyert. A vetítések után pódiumbeszélgetésen vehetnek részt az érdeklődők, ahol Balog Gellért főszervező kérdezi a film meghívott alkotóit: Tóth János Gergely színművészt, Topolánszky Tamás Yvan és Enyedi Ildikó Balázs Béla-díjas filmrendezőket. A belépés valamennyi vetítésre ingyenes.

Filmes alkotótábor is várja azokat a film vagy média szakos hallgatókat, akik az ötnapos táborban szívesen forgatnának rövidfilmet csapatban. A tábor időpontja: július 17-22., helyszíne a fürdőtelep. Érdeklődni és jelentkezni a balog.gellert.hu@gmail.com címen lehet. A táborban készült rövidfilmek július 21-én 20 órától kerülnek vetítésre a TOK-ban.

Három éve vannak jelen

A Sándor Arts&Education Egyesület 2019 óta szervez tematikus fesztiválokat és táborokat Sóvidéken és a Nyáradmentén. „A Rengeteg programsorozat legfontosabb célja a helyi közönség anyanyelvi kultúrájának ápolása és erősítése, valamint hiánypótló színházi, filmes és népzenei táborok szervezése az erdélyi fiatalok számára” – foglalta össze az egyesület küldetését Sándor Béla elnök, a Rengeteg Kultúra ötletgazdája. „Bízunk benne, hogy a Rengeteg öregbíti és gazdagítja Szováta és Mikháza hírnevét, és hozzájárul a helyi kulturális turizmus megerősítéséhez” – tette hozzá.

Tanuszoda épül Szovátán

A fejlesztési minisztérium finanszírozásával Nagyenyeden, Szovátán, Borson és Nagyalambfalván épül új tanuszoda – jelentette be Cseke Attila fejlesztési szaktárcavezető.

„Magyarországon ezekben a hetekben zajlik a 19. vizes világbajnokság, ahol Románia már szerzett aranyérmeket. Büszkék vagyunk David Popovici-ra, aki junior világcúcsot úszott, és mindenkire, aki képviseli országunkat a világbajnokságon. Az ilyen eredményekhez azonban kell a jó infrastruktúra. Mi ilyen tanuszodákat építünk ezúttal újabb négy erdélyi településen, Borson, Nagyalambfalván, Szovátán és Nagyenyeden, amelyeket délelőtt a diákok, délután a felnőttek töltenek meg étellel. Azt vállaltuk, hogy minden kisrégióban sportlétesítményt, uszodát építünk. Jó úton haladunk ennek megvalósításában” – fogalmazott Kelemen Hunor miniszterelnök-helyettes.

„A gyermekek egészsége, jövője szempontjából fontos ez a négy beruházás, amely biztosítja a szükséges infrastruktúrát ahhoz, hogy

úszni tanuljanak” – nyilatkozta az RMDSZ-es fejlesztési miniszter. Az új tanuszodákban 25x15,4 méteres úszómedencék lesznek, amelyekben hat úszósávot különíthetnek el a diákok számára. A medencék mellett a sportlétesítményben edzőterem és tornaterem is lesz, korszerű öltözők és zuhanyzók. Az új tanuszodákban úszóversenyeket is szervezhetnek, hiszen a környezetbarát épületek elegendő tesznek az úszószövetség minden előírásának, a lelkőkon pedig 124 néző fér el. A tanuszodák mellett 40 autó számára lesz parkolóhely, és energiatakarékos épületek lesznek, tette hozzá a fejlesztési miniszter. Hőpumpákkal és napelemekkel állítják elő az áramot és a fűtéshez szükséges energia több mint felét.

„Közel 120 millió lej finanszírozást biztosítunk a négy tanuszoda felépítésére, mert megértettük, hogy ezek a beruházások fontosak a helyi közösségek számára, és hozzájárulnak ahhoz, hogy mindannyian szebb, fejlődő településeken éljünk, ahol megvan a lehetőség az egészséges életmódra, a sportolásra, korszerű körülmények között” – zárta nyilatkozatát Cseke Attila.

Mitől nő az önbizalom?

Ismét csak brit és hátsó-indiai tudósok és lélekkurkászok szerint növeli az egyed önbizalmát, ha gyorsabban felel egy, a kvízmaster által feltett milliós kérdésre, mint a képernyőn izzadó versenyző vagy csapat. Ennek a teljesítménynek az eléréséhez nem kis mértékben szerencse szükséges, de legalább annyi élettapasztalat, lélekjelenlét. Na persze, a lexikális tudás is számításba jöhet.

Jól jövedelmez az önbizalom terén, ha unokádnak meg tudod mutatni, mi a különbség a kakukkfű és a gyermekláncfű között, de még inkább, ha Shakirát nem téveszted össze Lady Gagával.

Önbizalomnövelő lehet az a tény, hogyha az újságok halálózási rovatát átfutva nem találkozol a saját neveddel. Ehhez is szükséges a szerencse, alkat, öröklött gének, életkor, benne a legjobb sajátosságokkal, helyes életvitel és nem kevés hajlam a túlélésre. Kell hozzá életösztön, humor és kielégítő táplálkozás. Nem utolsósorban olvasni tudás. Ámbátor a minap a román televízió hirdatójában egy szemüveges, középkorú román tanárnő az éppen bonyolódó és bonyolított érettségi kapcsán arról beszélt, hogy a mai tizenévesek szövegértése hagy némi kívánnivalót maga után, de el sem olvassák rendszeresen a mondatot (nem a szöveget, figyelsz?!), csak vélik, hogy olvasnak, hogy ennek folyamánként annyi pillanati tudás ragad majd rájuk, amennyi éppen

szükséges, kötelező az átmenetelhez. Ezért rosszak az érettségi eredmények, ezért az a sok bukás és családi szándék, vádaskodás, cáfolkodás... stb. stb., amiről évek óta hallunk az általunk nézett tévék híradóiban vagy olvasunk a telefonunk képernyőcskéjén, lapunk közéleti rovatában, miközben egy nemzetek feletti repülőter terminálján várunk. És persze nő a biztonságérzetünk, amit kiderül, hogy nem nekünk kell – hála Szent Antalnak és az égi gyülekezet többi tagjának – érettségizni, sőt egy fiatalabb korú rokonunk sincs még abban a helyzetben, hogy elvérezzen valamilyen vizsgán, állásinterjún, gépkocsivezetői próbán. (Rendszerezés visszatérő gyötrelmes álmom, hogy váratlanul beköszönt az érettségi, és én már évek óta nem járok iskolába, fogalmam sincs, mi a tananyag, és akkor... Felébredéskor hallhatóan nő bennem az önbizalom és az optimizmus, a megkönnyebbülés csak úgy bugyborékol.)

Az önbizalom megtöbbszöröződésének jele, ha felismered régi osztálytársaidat egy akármilyen 100 éves találkozóon, sőt te is felismerhető vagy, emlékeznek a nevedre, de még inkább, ha fel tudod még sorolni az érettségi előtt álló osztály ültetési rendjét padról padra, és eszedbe jut, hogy ki tanította a földrajzot hetedikben.

Földrajzról jut eszembe, pompás érzés, ha egy turistacsoportot vezetsz ismeretlen városban, vagy csupán családdal vándorolsz nyárszakán, és GPS nélkül, a műholdaknak fittyet hányva egyből megtalálsz a szállodát, az utcát, megállót, bélyegárut, a kiemelt műemléket, az ingyenes utcai illemhelyet. Különösen a bélyegárudákkal szokott meggyűlni a bajod, ugye neked is? Mert ahol képeslapot vásárolsz, hogy elküldd szeretteidnek, munkahelyednek irigységkeltés céljából, ott nincs bélyeg. Elküldenek a legközelebbi lúdtalpbetét- és pirszingboltba, vélik, hogy van postabélyeg is, de nincs szerencséd, s ha mégis találás az indiai zöldségárusnál, akkor már csak azt a k...va postaládát kell feltalálnod valahol egy utcasarcon. Sebaj, megkérdesd egy bennszülöttnek kinéző színes bőrű hotdogárut, aki elmondja, hogy ő még életében nem irt képeslapot, és nem volt dolga a brit királyi postával... Inkább küldd el a telefonodról a képeslap szelfijét tenmagaddal megnesesítve. Boldog minimál önbizalomnövelő faktor, ha az otthoni reptéren végre találsz egy postailag hitelesített ládát, és bedobod annak a címére, akivel félóra múlva találkozni fox.

Önbizalmunk hatalmasat lendül fölfelé, ha idegen nyelven – nyolc év iskolai és két év magánúton elsajátított igeragozás és igeidők, valamint nembeli egyeztetés után (szigorúan nyelvtani és nem homeofób

értelemben) – meg tudod kérdezni a járőrelőt (a tizediket, amikor végre rászánod magad, és szimpatikusnak is tűnik a kérdőre vonandó egyed), hogy tessék már mondani, merre van a Trafalgar Square, mert véletlenül a Párizs-térképet tettem be a londoni helyett. És érted a feleletet! Amit csak fokoz, hogy útmutatását híven követve, tényleg meg is találsz a Nelson admirális győzelméről elnevezett teret, ugyanis éppen egy épület tarkarta el a három lépés távolságra derengő és vágyott úti célt fáradt, de látványra mindig éhes szemidegeid előtt.

Önbizalom kérdése végeredményben kisebb léptékben, ha eligazodsz egy középület milliomihi hivatala és az ablakok között, ha a régi iskoládban megleled a tanárit, ui. bekerettek, mert a gyerek megint hülyét csinált tanáraiból, akikben az önbizalom amúgy is alacsony fokozatra van állítva, kivéve a született szadistákat és álpedagógusokat.

És keblet dagasztó győzelemnek fogod érezni nap mint nap azt a pillanatot, amikor megleled a nagyáruházban a kávé- és édes-ségrészleget végre a tetrabugyirészleg szomszédságában, ugyanis rendszeresen átrendezik a boltot, hogy némi élénkséget vigyenek, és elmetörésre alkalmat teremtsenek az amúgy bőségesen unalmas kínálatban. Ilyenkor a vásárlók nyomkereső kutyusokká válnak, és fel-felkiáltanak a boldogságtól: megvan, megtaláltam! Mint Stanley Livingstont a dzsungelben.

Vagy mégsem.

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Betegközpontú tájékoztató könyvek

Itthon is hozzáférhetővé váltak

A magyarországi SpringMed Kiadó jóvoltából Marosvásárhely könyvtárai hasznos és érdekes könyvadományokkal gazdagodtak. Az ajándék „minőségi egészségügyi ismeretterjesztő, egészségnevelő és orvosi kiadványokból” áll.

A magyarországi SpringMed Kiadó könyvsorozatai abból a felismerésből születnek, hogy a betegek és hozzátartozóik, akik szeretnének alaposan tájékozódni a maguk vagy családtagjaik egészségi problémáiról, ne megbízhatatlan forrásokból szerezzék be ismereteiket. Ezt szem előtt tartva olyan könyvek kiadására törekednek, amelyekben a felvilágosítás (az egészségi állapot megromlásáról), a tanács (a gyógyulásról, annak legkorszerűbb lehetőségeiről stb.) az adott egészségügyi szakterület legkiválóbb képviselőitől, egyetemi oktatóktól, gyakorló orvosoktól származik. A tájékozott beteg ugyanis „gyorsabban és hatékonyabban” szót ért orvosával, ami megkönnyíti a gyógyulást, és különösen fontos, ha történetesen nem egy nyelvet beszélnek, ami manapság nálunk gyakran előfordul, vagy utazás során is megtapasztalható. A kiadványok a magyarországi szakmai és/vagy civil szervezetek támogatásával készülnek minden laikus olvasó számára közérthető nyelven, az idegen szavak magyarosításával. Tartalmazzák továbbá alapítványok, civil szervezetek elérhetőségét, kezelőközpontok jegyzékét és más fontos adatokat.

Az egészségnevelésre, betegségmegelőzésre, az egészséges életmód kialakítására ösztönzi az olvasókat a SpringMed Egészség-tár című sorozata. Ennek kötetei a megelőzésre összpontosítanak, mint például a daganatos betegségek, a szív- és érrendszeri betegségek kockázatának csökkentése, a szívroham és szélütés elkerülése vagy például az egészség és betegség helyének meghatározása globalizált világunkban.

A vékony, színes csikkal megjelölt sorozat neve a *SpringMed Betegtájékoztató Könyvek*, amelyek például a szívelégtelenség megelőzéséről és kezeléséről, a derékfájásról, isiászról, a csontritkulás megelőzéséről és

kezeléséről, a normális vérnyomás fenntartásáról, az irritábilis bél szindrómáról, a fekélybetegségről, a Helicobacter-fertőzöttségről, a reumatoid artritiszről, az allergiáról, a szénanátháról szólnak.

Vastagabb fehér csík a jelzi a SpringMed *Kérdezz! Felelek!* könyvek sorozatának kötetait. A szerzők összegyűjtötték és megválasztották azokat a kérdéseket, amelyeket egy adott kórkép kapcsán a betegek vagy hozzátartozóik feltehetnek. Az adományozott könyvek között az urológiai betegségekről, a tüdőbántalmakról, a magas vérnyomásról, a magasvérnyomás-betegség és cukorbetegség összefüggéséről, a szembetegségekről, az utazásokkal kapcsolatos bántalmakról található meg minden szükséges ismeret szakavatott személyektől.

Az *Életmód könyvek* sorozatban megjelent *Wellness, fitness és egészség* című kötet például érdekes információkkal a testi és lelki harmónia megteremtésének lehetőségeiről, a ma emberére leselkedő egészségkárosító veszélyek elkerüléséről szól.

A könyvek dr. Ádám Valérián, az RMOGYKE elnökének a segítségével eljuttattak iskolai, egyetemi könyvtárakba, a Studium Orvosi Szakkönyvtárba (Avramescu, volt Rigó utca), és megtalálhatók a Megyei Könyvtárban is. A SpringMed Kiadó ugyanis az egészségnevelés érdekében önzetlenül osztja meg kiadványait a minél szélesebb közönséggel. Mottójuk: Egészségről, betegségről mindent!

Dr. Ternák Gábor: Utazás – egészség utazóknak

Mivel a világjárvány alábbhagyott erejéből, újra élvezhetjük a szabadságot, ami kedvez az utazásnak. A légi közlekedésnek köszönhetően 36 óra alatt a világ legtávolabbi pontjára is eljuthatunk, egzotikus, trópusi országokba, ahol különbözőek a feltételek, az éghajlat, ahol, ha nem készülünk fel a ránk leselkedő veszélyekre, különböző útonmódon terjedő betegségeknek vagyunk kitéve. Mindezt megelőzhetjük, ha a megfelelő ismeretek, oltások felvétele nyomán indulunk útnak. Dr. Ternák Gábor könyve minden lehetséges kérdésünkre megadja a választ. A

három szakvizsgával – belgyógyász, infektológus, trópusi betegségek – rendelkező pécsi orvos három éven át Nigériában kezdte pályafutását, majd újabb három évet Laoszban gyógyított. Katonaorvosként megjárta az

faorvostani Intézetének megbízott igazgatója, a Klinikai Infektológia és Migráció-egészségügyi Tanszéki Csoport vezetője, képviselte Magyarországot az Európai Infektológiai Társaságban, volt kenyai, majd 2014–18 között nigériai nagykövet. Regényes, kalandos életútját, amely során kénytelen volt megtapasztalni, hogy vannak országok, ahol az ember élete nem jelent semmit, könyvben is megírta. Jelentős szakmai és élettapasztalat birtokában a különleges utazásokkal kapcsolatos kérdésekre is jól ismeri a választ, ezért érdemes megfogadni a tanácsait.

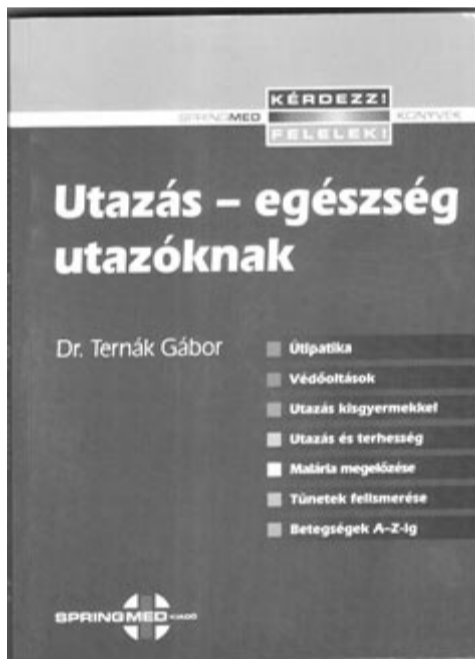
Hogyan válasszuk meg az utazás célját, ki utazhat, kell-e útterv, mennyi idő szükséges a felkészülésre, milyen szempontok alapján mérlegeljük, hogy alkalmasak vagyunk-e az utazásra, milyen védőoltásokra van szükségünk, az úti célunkat jelentő országban milyen betegségek fenyegetik az utazót (például Afrikában, Dél-Amerikában a sárgaláz, Délkelet-Ázsiában a japán B-agyvelőgyulladás). Akik kapcsolatba kerülnek a helyi lakossággal, torokgyíkkal, tuberkulózissal, agyhártyagyulladással fertőződhetnek meg, trópusi országokban dolgozó orvosok a vérrel terjedő vírusfertőzéseknek, állatorvosok a veszett-ségnek, hátizsákos turisták rovarcsípéseknek, állatharapásoknak vannak kitéve – figyelmeztet a szerző. Ha a szálláskörülmények nem megfelelőek, gyakori lehet a hasmenés, és a szállodai uszodák, fürdőmedencék is fertőzőek lehetnek, vannak trópusi országok, ahol a tiszta ivóvíz hiányával szembesülhet az utazó.

A szerző táblázatban foglalja össze az utazás előtti teendőket, hogy mit kell tartalmazzon az úti patika (fájdalomcsillapító, lázcsillapító, görcsoldó, bőrfertőtlenítő stb.), és a gyógyszereken kívül melyek az elengedhetetlen kiegészítők, mint például a pótszemüveg, fényvédő krém, zárt cipő, jól szellőző esőkabát és sorolhatnánk.

Újabb táblázatban részletesen taglalja a védőoltásokat, és az úti célnak megfelelően melyik országba való belépéshez milyen védőoltások szükségesek, melyeket kell megismételni akkor is, ha az utazót gyermekkorában már beoltották.

A szerző megismertet a trópusi betegségek főbb csoportjaival, így például a szúnyogok által terjesztett maláriával (tüneteivel, kezelésével, következményeivel), a rovarok által terjesztett trópusi betegségekkel, kígyómarrással, pókcsípésekkel, a beteg emberektől elkapható kórképekkel. A továbbiakban a vízzel és étellel terjedő betegségeket, vírusfertőzéseket írja le. Külön táblázatban foglalja össze a mérgező ételek okozta tüneteket, majd hosszan taglalja a hasmenést, ami az egyik leggyakoribb betegség az utazók körében. Részletesen foglalkozik a láz eredetével, a különböző lázak természetével.

Külön fejezetet szentel a különböző földrészekre tett utazások veszélyeinek összefoglalására, az utolsó táblázatban részletesen tárgyalja a különböző országokban előforduló gyakoribb trópusi betegségeket és azok megelőzésének lehetőségeit. (bodolai)

öbölháborút, hazatérése után vezette a Baranya Megyei Kórház fertőző betegségek osztályát, volt országos infektológus szakfőorvos, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostani Kara Honvéd-, Katasztró-

Regényes élet Gyergyóremetétől a nagyvilágig Marosvásárhelyen énekel Nagy Mária

Az 1970-es évektől sokan ismerték és hallgatták. A Gyergyóból indult zsekely lánynak sikerült meghódítania a román közönséget is, ahogy kisse rekedtes, de erős, telt, karakteres hangján pop-rock számokat, időnként lírai darabokat, magyar és román népdalokat is előadott. „Nem kell a nagyvilág” – énekelte a Boros Zoltán támogatásával megjelent kislemezén, fiatalos daccal, hogy később, az elmúlt rendszer beszűkülő életterében mégis arra kényszerüljön, hogy a nagyvilágban keresse énekesként a kenyerét. Tette ezt egészen addig, amíg családot nem alapított. Megszülető lánya miatt hagyta ott az énekesi pályát, és maga köré gyűjtve családjának tagjait, német férjével Magyarországon, Gárdonyiban, a Velencei-tó partján telepedett le.

Bodolai Gyöngyi

Egyetemi hallgatóként az 1970-es években háziul énekeltek ismertebb számaikat, aztán a '80-as években eltűnt, és csak a rendszerváltást követően tért vissza a fővárosba. Nagy meglepetést szerzett az X-Faktor zsűrijének, majd nem is álmódott visszhangos sikerrel lépett fel szülőhelyén, Gyergyóremetén. Ez volt az egyik vágya, a másik az, hogy Marosvásárhelyen énekeljen. Ez részben teljesül, hiszen az idei városnapok alkalmával június 25-én, szombaton este a várbeli színpadon tapsolhatunk neki. Remélhetőleg másik titkos vágyát is sikerül megvalósítania: a Kultúrpalota színpadán egy önálló esttel is szeretné bizonyítani, hogy bár eltelt az idő, a hangja nem kopott meg, jellegzetes mozgása is a régi, és túsarkú cipőben egyensúlyozva hatvan éven túl is annyi energiát tud sugározni a színpadról, mint népszerűsége csúcspontján fiatal énekesként.

Mivel kíváncsi voltam arra, hogy miképpen készül marosvásárhelyi fellépésére, telefonon kerestem fel, és beszélgettünk el életéről, pályájáról.

– Tudom, hogy hatvanasnak lenni hosszú idő, tele eseményekkel, váratlan fordulatokkal. Arra kérlek, forgassuk vissza az idő kerekét egészen az indulásig!

– Gyergyóremetén születtem. Amióta az eszemet tudom, mindig énekelni akartam. Pici gyermekként felmáztam a fára, kieresztettem a hangom, majd érdeklődtem édesanyámtól, hogy szépen szól-e. Volt egy Kovács Apollónia-lemezünk, amit rongyosra hallgattunk. Azonkívül román könnyűzene-énekesek lemezeit lehetett megvásárolni, így Margareta Păslaru lett az eszményképem, aki évek múltán egy magyar dalt felvette a lemezére. A magyarországi könnyűzene csak később, tini éveimben, Csíkszeredában ért el hozzám.

– Hol énekelte nyilvánosan legelőször?
– 1968-ban tízévesen a karácsony előtti szülői bálón a gyergyóremeteli művelődési ház színpadán népdalokat adtam elő jó hangosan, mert nem volt mikrofon, és be kellett tölteni a tágas termet, de volt tudom, és van ma is. Másnap attól „zúgott” a falu, hogy a Lázár Dénes lányának milyen szép, erős hangja van. A szereplés, az éneklés, a siker vírusával akkor fertőződtem meg, amitől soha nem tudtam megszabadulni. Harmonikán kísértem az éneket, a kis hangszeremen autodidakta módon tanultam meg játszani. Édesapám 999 lejért vette az áhított első gyermekméretű hangszert 1968-ban, amikor

Az első harmonika

a kishúgom, Magdika született, ugyanis abban az időben ezer lejt adtak az édesanyáknak a harmadik gyermek születése után. Egész nap gyakoroltam, amíg feldagadt a karom, és abba kellett hagyni.

– A jellegzetes Nagy Mari-s koreográfiát kitől tanultad?

– Azt mondták, hogy úgy mozgok, mint Tina Turner, de fogalmam sem volt, hogy kicsoda Tina Turner, amikor az 1980-as években koncerteztem, és valósággal nem engedtek le a színpadról. A mozgásom vérből, zsigerekből jön, azt nem lehet megtanulni. A diszkóban is mindenki engem nézett, amikor táncoltam, sőt még Kairóban is. Amikor énekelek, egy más dimenzióba kerülök, és a taps ébreszt a valóságra.

– Hogy tudta megőrizni fiatalos külsőd, miből ered az energia, amit sugárszól?

– A géneknél tulajdonítható, azonkívül azt mondják, hogy fotogén és „telegén” vagyok. Én úgy érzem, hogy soha nem voltam szép, és Remetén a kapafogó, duzzadt „buzájú” (ajkú) Marikaként emlegettek, ezért gyermekkorai képeimen soha nem mosolyogtam. Eszembe sem jutott, hogy később az lesz a szexepilem. Amikor Kairóban éltem, naponta húsz kilométert kerékpároztam, mindenhol, ahol éltem, magammal vittem a biciklit. Néha sportoltam, de most inkább bottal gyaloglok. Soha nem diétáztam, mindent eszem, iszom, de csak mértékkel, az édességet pedig soha nem szerettem.

– A frizurád is jellegzetes volt, a Mireille Mathieu-féle barna hajjal tetszettél a legjobban, és mi is utánoztunk. Később félig-meddig, majd egészen megszöktél. A divatot követted, vagy a fodrászod ajánlotta?

– A hajam mindig én vágtam, alakítottam, festettem, ugyanis a szállodákban, ahol dolgoztam, egy hajvágás kétszer annyiba került, mint amennyit egy előadásért kaptam.

– Lépjünk meg egyszer vissza az időben. Csíkszeredában fedeztek fel, hogyan történt, és hogyan sodródott a magyar közönség által – enyhén fogalmazva – nem kedvelt Adrian Păunescu országjáró csapatába?

– 1972-től Ditróban, majd Csíkszeredában (ahova átköltöztünk) jártam iskolába, a szüleim azt szerették volna, hogy valamilyen mesterséget tanuljak. Csíkszeredában a Vox T együttesben popzenét énekeltem a helyi ifjúsági klubban. Gyakran ismételt kérésemre édesanyám egy egész havi fizetéséből vette meg az áhított 12 húros gitárt. A hangszer megtetszett a Folk Grup 5 együttes vezetőjének, Verzár Ferencnek, aki kölcsönkérte, majd engem is meghívott énekelni. A KISZ által támogatott fiatalok zenei fesztiválján Borbély Zoltán, a Marosvásárhelyi Rádió zenei szerkesztője és Boros Zoltán, a Román Televízió magyar adásának zenei szerkesztője felfigyelt ránk, és bekerültünk a díjazottak közé. George Sbarcea volt a zsűri elnöke, és a Viața studentescă lap díját nyertük meg, majd 1977-ben a Folk Grup 5-tel (Verzár Ferenc és Csongor, Szász István, Kiss László) az Ilyenek vagyunk mi, fiatalok című számmal elsőkké lettünk.

1978-ban, amikor Adrian Păunescu Az antenna az önkéntes című műsorával járta az országot, Hargita megyében a KISZ minket küldött meghallgatásra, mert akkor már ismertek voltunk. Păunescu meghívott a Cenaclul Flacăra műsorába, de a fiúk nem vállalták, munkahelyük volt, én viszont nem mérlegeltem, hiszen érettségi után szabad voltam, mint a madár, és kisgyermekkoromtól csakis énekelni akartam, ez volt akkor számomra a legfontosabb.

A népszerű énekesnő

Azon nyáron a Republicii stadionban 30.000 néző előtt léptem fel először a Cenaclul Flacăra-ban, és nagy sikert arattam, de egy bizonyos idő elteltével valósággal megszöktem.

Időközben 1978 őszén felvételiztem a bukaresti népművészeti iskolába, ahol a kiváló Florica Orăscu volt a tanárnőm. Miután végeztem, Titus Munteanu meghívott a televízióhoz, ahol előben egy dalt énekeltem volna, de a vizionálás során, amikor meghallották, hogy Păunescunál énekelek, azonnal kivágtak az adásból. Ez lett volna a karrierem kezdete, de 1981-ig várnom kellett, amikor Tudor Vornicu felfigyelt rám, és meghívott, hogy jelentkezsem nála a repertoáromnak. Megtettem, és ezzel elindult a lavina, ami azt jelentette, hogy koncert koncertet követett, alig tudtam eleget tenni a meghívásoknak.

A pályá kezdetén

Közben a Constantin Tănase varietésszínházhoz is bedolgoztam két éven át. 1983-ban szerződést ajánlottak: elmennék-e velük Kairóba egy hónapra egy varietésszínházhoz Cornel Patrichi balettsapatával, Alexandru Arșinellel, Stela Popescuval és másokkal? A műsorunk sikeres volt, ezért egy hónapot hosszabbítottak.

– Hogyan, kinek a segítségével maradtál ott? Hol laktál, amikor hosszabb ideig szerződéses volt egy-egy szállodával?

– Meglátott egy ügynök, és 1984-ben, amikor Romániában egyre jobban beszűkültek a lehetőségek, szerződést ajánlott. 1984 januárjában utaztam vissza Kairóba, és ezzel az itthoni karrierem félbeszakadt. Ott viszont megismertem egy Párizsban nevelkedett, jóképű arab műépítést, akit nagyon megszerettem. Ő vitt el Párizsba, és mindent megvett nekem, amit csak óhajtottam, de amikor öt év után kiderült, hogy nem lesz házasság a kapcsolatunkból, elváltak az útjaink. Felejthetetlen élményt jelentett számomra, hogy énekelhettem Omar Sharifnak, aki napokig eljött este a bárba, és hallgatott. Ennek emlékére egy kép is készült velem. Kilenc év után, amikor 1993-ban kiéleződött Egyiptomban a terrorizmus, búcsút intettem Kairónak, és Marrakesben kötöttem ki. Marokkóba az Autostop együttesből magammal vittem Dán Pétert és Szöcs Jánost. Casablancában énekeltem Károly hercegnek, és Sting is meghallgatott egy este. Az angol és a francia mellett megtanultam az arab utcai nyelvet is. Akkor már édesanyám Marosvásárhelyen élt,

én oda tértem haza külföldről, és mindennel segítettem, hogy ne szenvedjenek a húgommal együtt semmiben hiányt.

Marokkóban, bár luxusszállodákban énekeltem, volt, amikor ott is laktam, máskor lakást béreltek számomra. Egy idő után egyre jobban kezdtem úgy érezni, hogy visszafelé megyek a pályámon, akárcsak a rák. Az ott-honi zenei világgal pedig teljesen megszakadt a kapcsolatam, mivel az ismerősök közül, akikkel korábban együtt dolgoztam, sokan elhagyták az országot, mások meghaltak, nyugdíjba mentek. Elkönnyeltem magamban, hogy az énekesi pályafutásomnak vége, otthon már nem fogok színpadra állni.

– Ez mégsem így alakult, a rendszerváltás után érkeztek a meghívások, és egészen jó interjúk is készültek veled.

– Valóban hívtak, és mentem is a rendszerváltáskor, de édesanyámat teljesen tönkretette és engem is nagyon elkésztett egy újságcikk, amit a helyi lapban írtak rólam.

1996 őszén ismertem meg dán nemzeti-ségű első férjem, 1997-ben Marosvásárhelyen születtem meg a lányomat, Juliát. Második férjemmel 1999-ben telepedtem le Magyarországon. A nővérem költözött ki először a három gyermekével Magyarországra. A lakásuk mellett volt egy üres telek, amit megvásároltam, és házat építettem. Amikor készen volt, magammal vittem Vásárhelyről édesanyámat és a húgomat, és eldöntöttem, hogy a gyermeknevelés marad az egyetlen foglalkozásom. Azt akartam, hogy a gyermekem a magyar ábécével kezdje, legyen magyar kultúrája, aztán majd ő döntse el, hogy tovább hogyan alakul az élete. Jelenleg a szegedi orvostudományi egyetemen tanul, verset ír, fest, szépen zongorázik és zenét szerkeszt.

2012-ben, amikor a lányom már felcseperedett, bejelentkeztem a Facebookon, és kezdtek szívárogni a visszajelzések. Amikor eljöttem Gyergyóremetere az 50 éves kortárs-találkozóra, Boros Veronka egy szép interjút készített velem Sánta Ádám operatőrrel a Román Televízió magyar adásának, amit a Duna Televízióban is kétszer másorra tűztek. 2012-ben a román adásban is készült interjú velem, 2014-ben a RTV-től Mariana Almășan felhívott, azóta évente kétszer-háromszor megyek énekelni Bukarestbe. A Constantin Tănase színpadára is meghívtak 40 év után, a gálaünnepére, amelyen Anda Călugăreanura emlékeztünk.

– A hét végén Marosvásárhelyre utazol. Hogyan szólt a meghívó?

– Felhívtak a polgármesteri hivatalból, hogy elmennék-e, amire büszkén rábólintottam. Nagy meglepetéssel 40 év után újra Marosvásárhelyen énekelni a városban. De egy kívánságom még maradt, szeretnék egy másfél órás önálló koncertet tartani a Kultúrpalotában, amire meghívnom a barátaim, és amelyen csakis Nagy Mária lennék, és nem Románia Bonnie Tyler vagy Tina Turner. Azt szeretném, hogy a magyar közönség is jobban megismerjen, legyen egy igazi Nagy Mária-slágerem, amit időnként játszanak a rádióban, televízióban. Egyelőre keresem a szponzorokat, hátha sikerülni fog, és lesz hallgatóság is azok köréből, akik még nem felejtették el, vagy szeretnének ezután megismerni. Nagyon remélem, hogy sikerül.

Nagy Mária regénybe illő életének sok más részletéről is beszélgettünk, de talán legközelebb visszatérünk arra is. Addig is ne felejtse, június 25-én, szombaton este 7 óra után a várszínpadon találkozhatunk az örökifjú énekesnővel.

A szilva és a havasi gyopár

Minden kiskerttulajdonos megbotránkozva figyel az eső hiánya miatt kialakult helyzetet. Sokan abba akarják hagyni a kertgondozást, mert hiábalónak tartják. A jó döntés viszont nem a kertészkedés abbahagyása, hanem az újragondolása.

Szigeti Botond

A következőkben arról lesz szó, hogy miként tudunk olyan fákat nevelni, amelyek ellenállóak lesznek, és biztos termést hoznak.

Mikor gyümölcsfaoltványt választunk, figyeljük meg a nevét, és nézzünk utána, hogy hol volt nemesítve. Ha ugyanis nem olyan fajtát választunk, amely a Kárpát-medencében volt nemesítve, hanem más éghajlati körülmények között, nem valószínű, hogy kibírja a telet vagy a csapadékmentes időszakot. Elsősorban a szilváról fogok írni és ennek hasznáról, fontosságáról.

Erdélyben a szilvatermesztésnek nagy hagyománya van, azért is, mert ebből a növényből nagyon sok helyi tájfajta alakult ki, amelyek ellenállnak a szélsőséges klímának. Emiatt nagyon változatos a felhasználása, nemcsak a megszokott módokon hasznosítják, hanem például savanyúságként vagy az aszalványát levelekben. Természetesen a felhasználás zöme a párlatkészítésre és a szilva-ízfőzésre korlátozódik. Az utóbbi években ezek is nagy változáson mentek keresztül, fontos lett az adalékanyag-mentes, természetes módon készült befőttek, lekvárok, ízek

készítése. Fontos szempont lett, hogy a párlatkészítők első osztályú gyümölcsből készítsék a pálinkát.

Nagy a piaci igény a biotermékek iránt, ez a helyi jellegű fajtákból kis mennyiségben kivitelezhető, de ültetvényekben, korszerű fajtákkal nem annyira könnyű. Ezért is tartom

fontosnak ennek a növénynek a kutatását, nyomon követését.

A szilvatermesztők nagy problémája a levéltetvek jelenléte, mivel ezek a kártevők felelősek a vírusátvitelért, valamint a korompenész jelenléteért.

A nagy gond a Plum-pox nevű vírus, amit magyarul sarkavírusnak vagy szilvahimlőnek hívnak. A szilva mellett a csonthéjas növényeket sem kíméli. Nagyon nehéz védekezni ellene, és abban az esetben, ha a vírus jelen van a fa szervezetében, kiirtani nem lehet, csak a fa fizikai állapotát szinten tartani, hogy ne pusztuljon el. A vírus hatására a termés nagy része lepotyog. A leveleken kör alakú elszíneződések jelennek meg, ezek a gyümölcs magján is láthatóvá válnak.

A vírus ellen csak megelőzéssel tudunk védekezni, a metszőszerszámok fertőtlenítésével és a levéltetvek elleni védekezéssel.

A továbbiakban, hogy azoknak is kedvezzenek, akiket nem érdekel a szilvatermesztés, a havasi gyopárról írok.

Ez a növény nagyon ritka, latin neve *Leontopodium alpinum*, és a havasok igazi kincse. Az első látásra jelentéktelennek tűnő

Fotó: Szigeti Botond

növény mára igazi kuriózum lett. Nagymértékű gyűjtése miatt védett növénynek nyilvánították, ezért ha valaki leszedi, büntetés jár érte. Pusztulásának oka a felelőtlen gyűjtés, és élőhelyének drasztikus csökkenése.

Ne feledjék, kertészkedni a tömbházban és a kiskertben egyaránt öröm, de a vadvirágok a vadonban a legszebbek, ezért hagyjuk ott őket!

Ember és állat harmóniája

Az egérárpa veszélyei

Szájba, fülbe, leggyakrabban a lábujjak közötti bőrbé, de orrüregbe, hónaljba fúródva a mellüregig hatolhat, és végzetes lehet a kutyák és macskák számára az a parányi, hegyes éret kalászká, a toklász, amely a szabadban kószáló állatok testére tapadva nehezíti meg a gazdik nyarait. A vidék mellett városban is jelen van, a közterületeket nem győzik nyírni, így gyorsan terjedhet a májustól októberig megtalálható veszélyes gyomnövény.

Szer Pálosy Piroska

Ahol mégis lenyírják vagy lekaszálják, legtöbb esetben otthagyják a nyesevéket, nem gyűjtik össze, nem szállítják el, így a szél terjeszti a megszáradt, tühegyes kalászokat.

Egy nagy testű kutya gondozatlan területen szippantott fel egy toklászt, ami erős tüszögést váltott ki, de a gazdi szerint az állatorvosnak nem sikerült eltávolítani. A gondolat pedig, hogy emiatt elveszítheti kedvencét, azóta is foglalkoztatja.

– Mire számíthat az a gazda, aki az esetet követően pár óra elteltével az állatorvosi rendelőben volt, de az orvos nem látott idegen testet az orrüregben, így egyelőre csak a várakozás és a reménykedés maradt? – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a Noé BARKÁJA kisklinikája vezetőjét.

– Ha az állat valóban toklászt szippantott fel, egy éjszakán át tartó tüszögéssel jó esetben távozhat a veszélyes kalász, de ez a ritka esetek közé tartozik. Az orrjáratok vékony labirintusaiban a tüskeszerű toklász megtapadhat, és tályog alakul ki, de megessék, hogy továbbhaladva a gégefedőnél, légcsőnél akad meg. Volt olyan súlyos esetünk is, amikor az orrüregből a tüdőbe jutott, amit átlukasztva behatolt a mellüregbe, és a szívburok mellé kerülve ott vérzést okozott. Míg sikerül a baj eredeti forrását megtalálni, sokszor már késő. A szervezet fehér véresejtjei és enzimek megpróbálnak harcolni, az idegen testet lebontani, de ha rossz irányba halad a toklász, a szervezet nem tudja legyőzni. Az orrból endoszkóppal altatásban el lehet távolítani, de fontos, hogy az első 24–48 órában végezzék el az endoszkópos vizsgálatot. Az orrüregben található idegen testre utaló jel, ha féloldalas az orrfolyás, csak egyik üregből csorog a váladék, és megállíthatatlan a tüszögés. Amennyiben azonban a toklász eljut a légcsőig vagy a tüdőig, már komolyabb felsze-

relésre és beavatkozásra van szükség. Sokszor altatásban sem egyszerű megtalálni, százból egy esetben eljuthat a mellüregig, és mellüreggyulladás válthat ki. Az orrüregből, szájból, hónaljából is bejuthat a mellüregbe és hasüregbe, ahol végzetes sérüléseket okozhat.

– Szemsérüléseket is kiválthat a toklász? – Szemgolyó mögé beagyazódott toklászt is távolítottunk el. A szemhéj alá kerülve vándorolt, a szemgolyó mögé. Féloldali kötőhártya-gyulladásal kezeltük az állatot, mivel semmi jel nem utalt idegen testre. Az antibiotikumok kezelés során felfedeztük, hogy a szemgolyó kezdett elődudorodni, mint amikor valami mögötte van, és kifele tolja. Bóditásban a szemgolyó mögé nyúlva sikerült a feszülő tályogot megpattintani, és a betokosodott toklász kilöködött. Szerencsés beavatkozás volt, az állat látása nem sérült meg. Sajnos a teljes nyári idényben útszéleken, közterületeken a házi kedvencek egyik veszélyforrása az egérárpa kalásza, a toklász. A gyomnövény termése az elszáradás után válik kimondottan veszélyessé, amikor a kalász szétesik, és alattomosan támad, esetenként a létfontosságú szervekig hatolhat, és az állat

Fotó: Szer Pálosy Piroska

életét már nem mindig lehet megmenteni. Az egérárpa, népiesen cigánybúza vagy csak toklászként emlegetett igen gyakori gyomnövény kalászvirágzata miatt jelent veszélyt a kutyák, macskák egészségére. Mivel a lenyírt gyomot nem gyűjtik össze, a füves területeken egész nyáron bárhol előfordulhat, mindenhol ott maradnak a kalászok, ezért ajánlatos figyelni a száraz maradványokra.

A zöld egérárpa még nem okoz gondot, azonban amikor megszárad, és sárgás színűvé válik, attól már a legtöbb állat gazdája tarthat. Ezért a magas fűvel borított területet, ahol még toklász is van, jobb elkerülni.

– Melyek azok a jelek, amelyek a kalász befúródására utalnak, és miként előzhető meg a kellemetlenség?

– A közterületeken lehetetlen kikerülni a toklászt, ezért sétáltatás közben oda kell figyelni, hogy toklászveszélyes helyen ne hempergjen a négylábú, a fű rágcsálását pedig feltétlenül meg kell tiltani. A növény termésének a vége szúrós, könnyen bekerül a kutya bőrébe, annak mozgásával halad egyre beljebb. Leggyakrabban a fülbe, orrba, szájba, a lábujjak közé és a kutya fenekénél vagy nemi szerveinél fúródhat be. A növény a felépítésénél fogva nem tud távozni, kijönni, az állat sem tudja kiszedni – habár sok esetben nyalja –, sőt még a gazdi sem. A toklász nyílként fúródik be, és hegyes kis sörtei úgy állnak, akár a halszállkák, kifelé nem távozik.

Tappancstól a tüdőig vándorolhat

A toklász leggyakrabban a lábujjak közé fúródik, így a kutya hirtelen sántítani kezd, nyalja a mancsát, duzzanat, majd gennyes tályog jelenik meg rajta. Ha sétáltatás közben hirtelen rázni kezdi a fejét, a földhöz dörzsöli, oldalt tartja, esetleg romló egyensúly jeleit mutatja, a füleit vakarja, folyamatosan egy irányba dönti a fejét, valószínű, hogy toklász került abba a fülbe, amerre a fejét dönti. Azonnal állatorvoshoz kell fordulni, aki speciális csipesszel el tudja távolítani a kalászt, amennyiben nem fúródott túl mélyre. Ha az állat nyalogatja a lábát, sántít, akkor a lábujján keresztül hatolt be a toklász. Sok esetben a talp felől ki is bújik, de az is előfordulhat, hogy betokosodik, duzzanat képződik, amit helyi érzéstelenítéssel az állatorvos felnyit, eltávolítja a toklászt és a felgyülemlett gennyet, majd kezeli a fertőzött területet. Az orrba jutott toklászra rögtön heves és szűnni nem akaró tüszögéssel reagálnak a kutyák, esetenként véres orrfolyás jelentkezik. A kalász eltávolítása hosszú szárú csipesszel, esetenként endoszkóppal, de mindenképpen altatásban történik. Ha a kutya után séta után még nem teljesen befúródott toklászt látunk, vagy a fenti panaszok közül bármelyik fennáll, mielőbb állatorvos segítségét kell kérni. A mélyre fúródott, bőr alatt vagy orrba, netán szembe került toklászt nagy valószínűséggel csak bódításban, sebészeti úton lehet eltávolítani. Ha az állat szemébe kerül a toklász, a pislogással egyre mélyebbre fúródik, és sokszor az alsó vagy felső kötőhártya alá kerül. A kötőhártya megduzzad, kivörösödik, és súlyos szaruhártya-sérülés keletkezhet, amely nagyon fájdalmas, az állat hunyorít, mellső mancsával dörzsöli a szemét, és ezáltal tovább rontja a helyzetet. Az állat hónaljába is könnyen befúródhat a kalász, főleg, ha azt ritkán ápolják, csomós vagy piszkos a szőr. Ilyen esetekben nehezebb észrevenni, ezért a májustól októberig terjedő időszakban fokozottan figyelni kell az állat ápoltságára, bőrének épségére.

Általában a hosszú fülű, hosszabb szőrű kutyák veszélyeztetettebbek. Ezért minden séta után ajánlatos átvizsgálni a kutyát, és a szabadon álló, szőrön lévő toklászokat azonnal eltávolítani, a mancsokon, illetve a fülek belső részén rövidebbre vágni a szőrt. Naponta át kell vizsgálni a kutya lábujjait és fülét, hónalj- és hastájékat. A lábujjak, a talppárnák közötti és a fülek belső részén található szőrt nyáron érdemes rövidre nyírni, a hallójáratokból kitépkedni, mivel a toklász így kevésbé tud beleakadni. Legbiztosabb azonban a toklászos, elhanyagolt területek kerülése, a saját kert rendben tartása – hangsúlyozta a szakember.

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!

Idén június 21-től július 22-ig tartózkodik a Nap a Rák jegyében. Az asztrológia szemüvegén keresztül nézve a világot elmondhatjuk, hogy valójában most kezdődik a nyár. Eljött a töltekezés ideje. Stresszes életünkben fontos megfelelő énidőt biztosítani, ha nem szeretnénk idő előtt elhasználni, elkoportatni fizikai testünket. Az életünk során megjelenő tünetek és betegségek arra igyekeznek felhívni a figyelmünket, hogy bizonyos problémákat meg kellene oldanunk. Szervezetünk bonyolult rendszer, mely időszakosan karbantartást igényel. Nem tanácsos olyan túlterhelésnek alávetnünk, mellyel hosszú távon nem boldogulunk. Ha nem boldogulunk, azt jelenti, hogy nem vagyunk boldogok. A boldogtalanság egy olyan negatív energia-vesztés, melynek árát előbb-utóbb kénytelenek leszünk megfizetni. Boldogságra kellene törekednünk, mert ez egy pozitív, felemelő energia, mely talán a legfontosabb az egészségünk megőrzésében.

A Rák a leggondoskodóbb állatövi jegy, és ha ezt folyamatosan meg tudja élni, akkor lelkiileg és testileg is rendben van. Legnagyobb belső félelme az, hogy nem lesz rá szükség. Én gondoskodom, vagy rólam gondoskodnak? Spirituális értelemben nincs különbség, viszont az egó szintjén az első változat a jobb. A Rák ember kivárára játszik, de ez a passzivitása ne tévesszen meg senkit. Pontosan tudja, hogy mit akar, ez viszont mások számára csak az

utolsó pillanatban derül ki. A gondoskodás legegyszerűbb megélése a gyermekvállalás. A gyermek a csoda és a rejtély ötvözete. Belegondoltak-e úgy istenigazából, hogy a megtermékenyüléstől a születés pillanatáig milyen metamorfózis zajlik le az anyaméhben? Mi, férfiak sohasem tapasztalhatjuk meg az egységcsodát: anya és magzat szeretetszövetiségét. A születés pillanata, majd a köldökzsinór elvágása megszünteti a fizikai egységet. Az anyák is a csecsemő születésével születnek. Ettől a pillanattól kezdve a legmagasabb szintű gondoskodás következik be: az új élet védelme, óvása és gyarapítása. A csecsemő mosolya, nevetése, öröme az a tiszta energiaforrás, mely feledtetni az átalvatlan éjszakákat, a fáradtságot és a kiszolgáltatottság érzését. A gyermek segítése, támogatása, nevelése nem kis feladat. Régen azt mondták, hogy ez a világ rendje. Önök, akik e sorokat olvassák, ezt vagy így, vagy úgy, de megtapasztalták. Manapság új szelek fújnak. Európa, a „gyönyörű nő”, öregszik. A vágyvilág műanyag ideológiáinak fogságában vergődik. A

legaljasabb támadás a nemi identitásunkra irányul. Megkérdőjelezzük azt, ami születési adottságunk. Alkotmányos védelemre szorulunk a nyugati örülettel szemben. Néhány évtizeddel ezelőtt senki sem gondolta, hogy törvényben kellene rögzíteni azt, hogy az apa férfi és az anya nő. Különcök, homoszexuálisok, leszbikusok mindig is léteztek, és ezt az európai társadalmak elfogadták a magánélet szentsége címszó alatt. A másságot elfogadhatjuk, de nem szentesíthetjük. Nem nevezhetjük normalitásnak. Mert van, ami normális, és van, ami eltér a normálistól. Ezt nevezzük magyarul másnak, vagy eltérőnek. Nyugaton az LGBTQ-propaganda – elnézést, hogyha kihagytam más betűt is az elnevezésből – olyan lobbierővel bír, hogy az arcunkba tolják ideológiájukat, akár csak a szektások a báránykát nyalogató oroszlános füzetecskéiket. Az utóbbi években készült hollywoodi filmekben a főhősök többnyire leszbikusok, homoszexuálisak, transzneműek, és az ő problémáikról szól minden. Arról már nem is beszélék, hogy többnyire ők a „jó emberek”. Szomorúnak tartom a művészetekkel való manipulációt. Valamikor a szellemi vagy intellektuális csodavárás volt a mozi. Manapság – tisztelet a kivételnek – értéktelenített, unalmas melodramákkal árasztanak el, és korszosítják el az amúgy sem acélos közölséget. Egy dolgot tehetünk: igent mondani a normalitásra és a valódi értékekre. És nemet arra, ami silány, ostoba és üres. Ehhez kívánok türelmet és józan határozottságot!

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

A migrén tünetei

Először figyelték meg reggeli és esti migrénesek agyműködését különböző érzelmek feldolgozása közben. A Semmelweis Egyetem kutatói arra jutottak, hogy a félelmet másképp dolgozza fel az agy az egyes migrénes csoportokban – tájékoztatta a Semmelweis Egyetem az MTI-t.

A betegség hátterének feltárása azért fontos, mert célzottabb gyógymódok alkalmazását teszi lehetővé és segít meghatározni, mi okozza a rohamokat.

A Semmelweis Egyetem kutatói most új megközelítésben vizsgálták a lüktető, görcsös fejfájással járó kórkép kialakulását. A betegeket a roham indulása alapján csoportokba osztották – olvasható az egyetem közleményében. A megkérdezettek harmada reggeli, 40 százaléka késő délutáni/esti rohamról számolt be, harmaduk nem kötötte napszakhoz a migrén kezdetét. Ezután azt vizsgálták, hogyan reagálnak az egyes csoportok különböző érzelmekre.

„Korábbi vizsgálatainkból tudtuk, hogy a migrénesek másképp dolgozzák fel az érzelmeket, mint az egészséges emberek. Ezúttal az egyes migrénes alcsoportok közötti különbségekre voltunk kíváncsiak” – idézi a közlemény *Juhász Gabriellát*, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerhatástani Intézetének docensét. Ennek mérése két vizsgálat keretében arcérzelemtesztet alkalmaztak; eltérő arckifejezéseket ábrázoló képeket mutattak a pácienseknek,

miközben funkcionális mágneses rezonancia (fMRI) képeket készítettek a résztvevők agyműködéséről.

Mindkét vizsgálat során a félelem váltott ki eltérő választ, azonban eltérő csoportokban. Az első vizsgálatnál az esti csoport mutatott fokozott agyi aktivitást a reggeli csoporthoz képest, míg a másodikkal a reggeli csoportnál jegeztek fel megemelkedett agyi reakciót a vegyes csoporttal szemben. A migrénnek sokféle (környezeti, biológiai, hormonális) oka lehet, melyek egy része a biórítmussal is összefügg. A reggeli rohamokért az alvás minősége és mennyisége, valamint az ébredés környékén felmerülő hormonális változások, az esti migrénért inkább külső tényezők lehetnek felelősek, például munkahelyi stressz – írják.

„Mivel ennyire heterogén betegség, a páciensek csupán egy csoportja reagál a kezelésre. Ha sikerül feltárni, milyen okok állnak a háttérben például, hogy a nap mely szakában milyen biológiai folyamat okoz rohamot, azzal a célzott kezelést segítenénk” – magyarázza *Juhász Gabriella*.

A szakember szerint a hatékony kezelés szempontjából az idő is fontos tényező. Aki időben felismeri a migrénre utaló jeleket, kivédheti vagy csökkentheti a roham erősségét. Már rendelkezésre állnak lassú felszívódású gyógyszerek, melyekkel a reggeli rohamok megelőzhetőek, ám ezeket legkésőbb lefekvéskor be kell venni, s nem mindenki tudja beazonosítani, mikor indul a migrén.

	1.	TOLLAS ÁLLAT	GYILKOL ENNIVALÓ	ANGOL HELYESLÉS	CSERMELY	MADRIDI SPORTKLUB	ASSZONY-NÉV KÉPZŐ SZILÁGY M. VÁROS	TORNASZKÓZ	NEM EZ	VÉREDÉNY	NYUGAT (RÓV.) BORSZÍVÓ ESZKÖZ	VÉREDÉNY-TESTRÉSZI	MAGYAR MEGYE ÉS FOLYÓ	HATVAN PERC	LAMARTINE KÖLTEMÉNYE
Shakespeare egyik szentenciáját idézzük a rejtvény fősoraiban.	A														A
	RANGJELZŐ ELÓTAG		ÖREG KÉZ JELZŐJE					BECSUKÓ RENDEZŐ (MARTIN)			MINDENT LEVÁG TÖMEGESEN PUSZTÍT				
	ISTEN (LATIN) PÁROS SZERVÜNK				BUENOS ... (ARGENTINA) EGYSZERŰ GÉP				LUDOLF SZÁMA PÁPI KORONA		ALAPBELSŐI GYENGE MINŐSÉGŰ SZŐLŐFÉLE		OLASZ AUTÓJEL CSORDAHAJTÁS		
2.	Ö	EGYIK (NÉMET)	CSERÉL ERDÉLYI KÖZÍRO (IMRE)		KÉPES VINNI ISZKOLÓ			OLIMPIAI SPORT BOLTÍ ÁRUS					TANGENS (RÓV.) MÓZES ÖT KÖNYVE		
SZÉKELY-FÖLDI HIDEG SZÉL				LÁM ATTILA MÁS NEVE		ODA-VISSZA FÉRFINEV ÁLLÓVÍZ		TOJÁS (NÉMET) ELŐIDÉZŐ		KÉT BÉKAPARADICSOM		VIETNAMEI HOLDÚJÉV GITÁRHUROKI			
NE CSAK TI, HANEM ...		CSAVAR RÉSZE A TIROLI HÍRES				DOLGOZIK A MOZDONY IDEGEN NŐI NÉV					ÓGÖRÖG PIACTER FRANCIA FOLYÓ				
VAS-MACSKA (NÉMET)			KÁRTYALÉTÉ FIZETÉSI KÖTELEZVÉNY				ÁTÖLEL SZILAJJÁ LESZ				FONALAT ERŐSÍT RAJT				
FÖLDRE UTALÓ ELÓTAG		TÖBBNYÁRI NÖVÉNY BUDAPEST RÉSZEI			ÓTÉVESEK ISKOLÁJA MERESZTÜL				LATIN CSONT MENJI (OLASZ)			LE ... DE L'ESTEN (ADY)			
SODRÁS FELVIGYÁZÓ		UNDORODÓ GÖRÖG BETŰ			VÉTELÁRAT MEGSZABÓ GABONA-FÉLE				SZÓCSATA A HOLLAND FŐVÁROS MAGY. NEVE				LÉTEZIK KOTTARÉSZI		
		ITT, LENT (NÉP) ... LÁMA (TIBETI FŐPAP)			KÉZBESÍTŐ EGÉSZ RÉSZE			DÜHÖS NŐI NÉV (MÁJ. 3.)						HÁTRAHAJT	
ÁLLAMI ILLETÉK		TESTRÉSZI ELTULAJDONÍT		DOKTOR (RÓV.) KISS ME ... (MUSICAL)		FEKETE I. BAGLYA RÓMAI HÓNAP KÖZEPE		SZAMÁRHANG BERN FOLYÓJA		VOLT (LATIN) ELEMEL			A FLUOR VEGYJELE LEVÁGANDÓ SERTÉS		
KATONAI TÖMB		A ZSIRÁF ROKONA A RONTÁS ISTENNŐJE				LASSAN (ZENE) PASSAU FOLYÓJA				NÉMÁN TÚRI MENYASZSZONY			FELTÉVE RÉGI SÜLYEGYSÉG		
A JUPITER EGYIK HOLDJA			MŰVÉSZET-TÖRT.(NÓRA) AZ ARGON VEGYJELE				KESERŰ ORVOSSÁGOK CSENDES TÉKA!				TÉVESEN JEGYEZ SAVMARA-DEKI!				
EZ VAN MOST		BECÉZETT NAGYAPA A KÉN VEGYJELE			SZÉLSŐSÉGES FÉLIG ŪZI!				... ET LABORÁ (ADVENTI AJÁNLÁS) EGYESI!			ELÓTAG: NITROGÉN NÉVELŐ			
L.N.J.	D							GARANTÁL							

Június 16-i rejtvényünk megfejtése: **A ravaszság olyan, mint az aprópénz, nem lehet sokat venni érte. Goncsarov**

Oklevél 109 tanítónak

A Telesuli program lelkes résztvevőit díjazták

Nagyszabású, színvonalas, lélekhez szóló gálaünnepség keretében köszöntötték szeretettel és elismeréssel az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházban azt a 109 Maros megyei alsó tagozatos pedagógust, akik a koronavírus-járvány rendkívül nehéz időszakában vállalták, hogy online órákat tartanak a Román Televízió Marosvásárhelyi Stúdiójában. A teljesítményhez méltó köszönetként szervezte meg dr. Fejes Réka, a magyar tanítókért felelős tanfelügyelő a június 20-i rendezvényt, amelyen főszereplőnek érezhette magát minden tanító, aki átvette a megérdemelt elismerést.

Bodolai Gyöngyi

Ajándékozni, elismerni, megdícsérni egy pedagógustársat... ennél szebb nem is létezik – hangsúlyozta Fejes Réka a békedallal kezdődő ünnepségen. Majd Jánosi Szerén tanítónő és Kolozsvári Zoltán tanító mondott köszöntőt a szeretetről, a lélek békéjét jelentő örömről, a lelkesedésről, az emberi kapcsolatok fontosságáról, a nevelés szerepéről egy csöppnyi humorral is fűszerezve, miszerint az életünk olyan, mint a malacpersely, amit belerakunk, azt vesszük ki belőle. A pedagógus, aki azt akarja, hogy szeressék, az kezdjen el szeretni, mert Tolsztoj szerint „szeretet nélkül nem lehet gyermekeket nevelni”. A legnagyobb ajándék pedig, amit gyermekeinknek adhatunk, az elfogadás – hangzott el a köszöntőkben.

Tisztelem a tanítót, mert erős hitében, kemény akaratában és szelíd lelkében. Szeretem a tanítót, mert melegszerű, képes az újrakezdésre, miközben számára ez csak egy folytatás – folytatta az elismerő szavakat Fejes Réka. A háttérben lévő képernyőn az ünnepség idején a tanítókról, nevelésről szóló idézetek alatt a kitüntetett pedagógusok portréi váltották egymást.

A zene nyelvén üzent a kitüntetetteknek az Eufónia pedagóguskórus, dr. Strausz Imre István, a Művészeti Egyetem adjunktusának vezényletével, ezúttal is meghódítva a közönséget.

A továbbiakban Fejes Réka mondott köszönetet szervezőtársainak, Nagy Edit, Csizmadi Csilla, Jánosi Szerén, Szóvári Emese, Nagy Timea alsó tagozatos pedagógusoknak, valamint a Művészeti Szakliceum tanárainak és diákjainak, akik felléptek, és mindazon kollégáknak, akik szerepet vállaltak a folyamatos készülődésben, végül pedig a művészeknek, akik felléptek az ünnep-

ségen. Elmondta, hogy a gálaünnepség megtartását több intézmény, a Maros Megyei Tanfelügyelőség, Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala, a Művészeti Szakliceum, valamint az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház támogatása tette lehetővé.

Köszöntötte a meghívottakat, dr. Sabin-Gavril Pășcan főtanfelügyelőt, Illés Ildikó főtanfelügyelő-helyettesét, Fodor Sándor Józsefet, a Pedagógusok Háza igazgatóját, a jelen lévő tanfelügyelőket és mindenekelőtt az elismerést kiérdemlő tanítókat.

A visszatekintésben elhangzott, hogy a 2019–21-es évek nehéz, változó, zavaros időszaka nagy kihívást jelentett az alsó tagozatos tanároknak is, akik az online oktatásra való áttéréssel nemcsak a számítógép képernyője előtt kellett helytálljanak, hanem tévéstúdióban a Telesuli országos program keretében is. A közösen szőtt tervek, tartalmak és érzelmek időszaka pörgő pillanatok, az idővel, a percekkel való harcot jelentette, mialatt újra megtanultak együtt gondolkodni, egymásért szurkolni.

A program kezdeményezője és támogatója Sabin-Gavril Pășcan főtanfelügyelő volt, aki hivatalosan is megnyitotta az alsó tagozat Telesuli-gálaünnepségét. A tanfelügyelőség vezetősége nevében értékelte a magyar pedagógusok odaadó munkáját, amivel hozzájárultak ahhoz, hogy a leckék eljussanak minden diákhoz, nemcsak megyénkben, hanem azon túl is szerte az országban. A főtanfelügyelő köszönetet mondott Fejes Rékának, akit az alsó tagozatos magyar oktatás „lelkének” nevezett, és kiemelte, hogy az iránta érzett tiszteletből a román tagozatért felelős kollégája, dr. Dumitru Orosan, valamint dr. Maria Kozac, a román nyelv és irodalom oktatásáért felelős tanfelügyelő is részt vett az ünnepségen.

A járvány okozta rendkívüli helyzetben jelentkező új kihívásokra hatékony megoldásokat kellett találni, új módszereket, eljárásokat elsajátítani, alkalmazni, hogy a tanítás, tanulás folytatódhasson. Pedagógusaink gyorsan és hatékonyan válaszoltak a távoktatás követelményeire, és sokan vállalták, hogy televíziós leckéket tartanak a román közszolgálati tévé 3-as csatornáján. Tették ezt odaadással, hivatástudattal, a közösségünk iránti elkötelezettséggel, amiért köszönet illeti őket, segítőtársaikat és vezetőjüket – hangzott el többek között Illés Ildikó főtanfelügyelő-helyettes beszédében, aki kiemelte, hogy összefogással legyőzhetők a nehézségek, végül a műsor szervezője és a tanítók példás munkáját dicsérte.

A tanfelügyelőség vezetői emléklapokat kaptak ajándéka.

A meghívottak között köszöntötték Fekete Hajnalt, aki a közszolgálati tévé vásárhelyi stúdiójának magyar nyelvű adásait irányítja, és vallomása szerint a Telesuli-felvételek során „nagyyszerű embereket fedezett fel”.

Részese volt, majd támogatója az elemi oktatásnak Fodor Sándor József, a Maros megyei Pedagógusok Házának igazgatója, aki 2020 márciusában az oktatásügyi minisztériumban dolgozott. Mivel az államtitkár asszony betegség miatt hiányzott, utasította két kollégáját, hogy 48 órán belül indítsák el a Telesulit, azaz a televíziós leckék sorozatát. Az erre vonatkozó minisztériumi határozat nem tartalmazta a kisebbségi oktatást érintő cikkelyeket, ezért a 30 oldalas törvényt kiegészítésekkel kellett ellátniuk, ami legálissá tette a magyar nyelvű televíziós leckéket is. A dokumentum elkészült, a TVR vezetősége jóváhagyta, amit Marosvásárhelyen, majd Kolozsváron a szervezési munka követett. Fejes Réka tanfelügyelő készségesen vállalta „a jégtörő” szerepét, és mint kiderült, több mint száz segítőtársa akadt. A gálán pedig azokat a pedagógusokat ünnepelték, akik vállalkoztak erre a számukra is új feladatra, amit egyre sikeresebben folytattak – hangsúlyozta a Pedagógusok Házának igazgatója, akinek hozzájárulását oklevéllel ismerték el.

Majd névsor szerint elkezdődött

az emléklapok és a jelképes ajándékok átadása, az első csoport tagjainak a főtanfelügyelő nyújtotta át az elismerést, a következőknek Illés Ildikó, majd Fodor Sándor József, Kiss Tünde magyar- és vallásoktatásért felelős tanfelügyelő, dr. Maria Kozak és Dumitru Orosan tanfelügyelők.

– Ezt a mai találkozást természetesen ajándéknak tekintem – szólta a jelenlévőkhöz Maria Kozak tanfelügyelő. A mai ünnep a pedagógusok elismerése, akik megértették, hogy nem hagyhatják magukra diákjaikat akkor sem, ha az iskola megváltozott. Megtanulták, hogyan lehet folytatni az oktatást a tévé képernyőjéről, ami nem elválasztóvonallá, hanem az egymásra nyitott ablakká vált, és lehetővé tette, hogy a tanító arca, hangja és az, amit közvetíteni akar, eljusson a távoli helyeken, elszigetelten élő diákokhoz is – fejezte ki elismerését a Telesuli programban részt vett pedagógusoknak és tanfelügyelő kollégájának.

A Fejes Rékával való jó együttműködést emelte ki a román tanítókért felelős tanfelügyelő, Dumitru Orosan is, aki értékelte kollégájának ambícióját, kezdeményező-készségét és elkötelezettségét abban a munkában, amit a tanítókért és a gyermekekért végez.

Megtisztelő volt e sorok írójának is, hogy egy csoport tanítónőnek átadhassa az emléklapot.

A rendezvényen Fejes Réka köszöntötte azokat a meghívott pedagógusokat, Bárdosi Ilonát, Szócs Évát, Takács Arankát, Mátyás Erzsébetet és másokat, akik a tanítók közösségének az „alapját” jelentették, és példamutató tevékenységükkel vívták ki munkatársaik elismerését.

Az emléklapok tízes csoportoknak való átadását egy-egy szép idézet vezette be: „Nyissuk meg a felismerés kapuit a pedagógusok felé”; „Elismeréssel vagyunk azért, mert vállalták, helytálltak és bizonyítottak”; „Értékeljük a kreativitást, megköszönjük az ötletes tartalmi feldolgozásokat...”; „A tanító egy ezermester, aki néha a semmiből tud mindenséget faragni, varázsolni”; „Díjazunk és megköszönjük azt, hogy a nehéz percekben senki sem mondott nemet.”

Amikor lejárt az emléklapok átadása, egy nagy csokor fehér rózsá-

val Fejes Réka tanfelügyelőt, a műsor szervezőjét köszöntötték a tanítók.

Minden újabb csoport színpadra szólítása között változatos műsor szórakoztatta a jelenlévőket.

Sükei Mária, a volt II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum tanítónőjének csoportja citerán játszott Bőr-Hunyadi Gyula közreműködésével.

A Geréd Jolán vezette Flos Iuventutis fuvoelaegyüttes hetedik és hatodik osztályos lányai Bartók Béla három népdalfeldolgozását adták elő.

Barabás Tivadar XI. osztályos drámapedagógia szakos tanítványa, Bálint Izabella és Balogh Imre Mátyás részletet mutattak be Eise-menn Mihály és Szilágyi László Én és a kisöcsém című operettjéből. Szabó Gy. Eszter ösztinte átéléssel komikus monológot adott elő Guba Tamástól. Fellépett a sáromberki fiatalokból álló tíztagú Shalom (béke, békesség) együttes. Kovács Zoltán-Krisztián, a Művészeti Szakliceum gitár szakos hallgatója, Orosz Dávid-Gergő tanítványa kiforrott gitárjátékával nyerte el a közönség tetszését.

Kellemes meglepetést jelentett Szakács Erika, a Művészeti Szakliceum képzőművész szakos diáklánya, aki az X-Faktor tehetséggondozó műsorban is bizonyította jazzénekesi tehetségét, és a pedagógusoktól is nagy tapsot kapott.

Érdekes színpont volt a Marosvásárhelyi Filharmonia harsonakvartette (Fábián András, Nemes Szabolcs, Szabó Zsolt és Dávid János), akik népszerű dalokat adtak elő.

A gálaünnepséget Tróznér Kincső előadóművésznék, a Művészeti Szakliceum énektanárának és Buta Árpád népszerű operett- és musical-énekesnek, a Művészeti Egyetem tanárának vidám műsora zárta, akiket többször visszatapsolt a közönség.

A gálaest résztvevői a jól végzett munkáért járó elismeréssel, egy szál margarétával, valamint tehetséges diákok, tanárok, művészek műsorának az élményével távoztak az estebe hajló tartalmas, gazdag délutánról, ami a tanítók igazi ünnepe volt. Gratulálunk!

A tanítónők egy csoportjának a főtanfelügyelő adja át az emléklapot

Both II. György hetvenéves

Hetven évet töltött idén az ASA aranycsapatának egykori közönségkedvence, Both II. György, aki az 1989-es rendszerváltást követően Magyarországra költözött, és azóta is ott él, de rendszeresen visszajár Erdélybe, Marosvásárhelyre is. Bár nem idevalósi, de mivel itt vált ismert játékosává, ezt a várost is otthonának tekinti. Pályája fontosabb állomásait idézzük fel az alábbiakban.

Both II. György 1973-ban Székelykeresztúrról került az ASA-hoz. A szurkolók Mobrának ismerték és becézték. Megélte a csapat fénykorát, de ott volt akkor is, amikor az alakulat hanyatlani kezdett.

1967-ben, a hajdani C osztályos Székelyudvarhelyi Lemnarunál kezdett futballozni, majd a gimnáziumi tanulmányaival párhuzamosan Székelykeresztúron folytatta. Onnan 1973-ban került az ASA-hoz a néhai Bóné Tibor edzőnek köszönhetően, így tagja volt az egykori katonacsapat története legjobb időszakának. Ezt elsősorban robbanékonyságának köszönhetette, hiszen kitűnő kezdősebessége volt, tíz-húsz métert pillanatok alatt lezaladt. Az évek során az ASA-nál csapattársai voltak Sólyom, Szőlősi, Körtési, Unchiaş, Ispir, Nagy M., Bölöni, Hajnal, Fazakas, Fanic, Páslaru, Mureşan és Varodi is. Az ASA színeiben mintegy 350 A osztályos mérkőzésen 30 gólt szerzett.

Az 1986/1987-es idényben Czákó Jánossal Dicsőszentmártonba, a Chemicához került egy évre, 1988-ban visszajött, és a Marosvásárhelyi Transportul megyei bajnokságban szereplő együttesnek lett az edző-játékosa. 1990 nyarán családostul kitelepedett Magyarországra, ahol három évig a Pápa edzője volt az NB III-ban. Ott hagyta abba a labdarúgást.

Jelenleg csak szurkolóként követi a futballmérkőzéseket. Megje-

Fotó: Czibalmos Ferenc-Attila

gyezte, hogy egykoron a játéktevők becsületesebben vezették a találkozókat, mint ma, videóbírókkal együtt.

Mindamellet, hogy Székelyudvarhelyen született, és 1990 óta Magyarországon él, évente legalább egyszer eljön Marosvásárhelyre, Brassóba és Székelyudvarhelyre is.

Both Gyuri büszke a családjára, erről nemrégiben a következőket mesélte: „első házasságomból született két lányom, Tímea és Noémi.

Utóbbi két unokával ajándékozott meg: Vencel és Anna. Tímea Bécsben dolgozik, Noémi a volt feleségemmel Budapesten él, míg Deborah lányom építésmérnök Stockholmban, ő a második feleségemtől van”. A legjobb barátai is egykori sportolók: Szabó István, Fodor János, Biró Imre, Jenei Ferenc (az ASA egykori játékosai) és dr. Kiss Miki András, hajdani marosvásárhelyi úszó és vízilabdázó, aki jelenleg az NB I-es Paksi FC orvosa.

A bíróság átadta a végrehajtónak az újpesti címervita ügyét

Az Újpesti Torna Egylet (UTE) és az Újpest 1885 Futball Kft. címervitájában a bíróság átadta az ügyet a végrehajtónak, akiknek a feladata a jogerős bírói ítélet végrehajtása.

Az UTE még áprilisban jelentette be, hogy végrehajtás útján próbál érvényt szerezni a jogerős bírói döntésnek, amelynek eddig nem tett eleget az alperes Újpest FC, ugyanis a jogerős bírói ítéletet nem hajtott végre, hiszen továbbra is használja a mezeken és a csapatok egyéb felületein a jogellenes címet.

Az Újpest FC 2017 júliusában mutatta be új címerét. A futballcsapat honlapja szerint a több ezer beküldött szurkolói voks alapján egyértelmű eredmény született a szavazásra bocsátott három tervezet között. A szurkolók ezután tüntetésen követelték a régi címer visszaállítását, az UTE pedig kisebbségi tulajdonosként nem járult hozzá a változtatáshoz, majd bírósághoz fordult, ám első fokon elutasították

a keresetét a személyiségi jogi perben. Másodfokon azonban 2017 decemberében az anyaegyesület számára kedvező döntés született. A bíróság kimondta, hogy a futballklubnak vissza kell vonnia az új címet.

Az Újpest FC ekkor a Kúriához fordult, amely neki adott igazat, mivel indoklása szerint valamely önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezet saját címerének saját döntésen alapuló megváltoztatása objektíve nem okozhatja egy attól elkülönült jogi személy jó hírnevének sérelmét. Tavaly április közepén az Alkotmánybíróság (AB) alaptörvény-ellenesnek nyilvánította és megsemmisítette a Kúria ítéletét. A Kúria végül idén januárban hatályban tartotta a másodfokú jogerős ítéletet. Megállapította, hogy az alperes Újpest FC megsértette a felperes UTE jó hírnevét azzal, hogy a hozzájárulása nélkül az általa működtetett felnőtt labdarúgócsapat címerét megváltoztatta.

Izlandi és andorrai csapat a BL-előselejtező döntőjében

Az izlandi Vikingur Reykjavík és az andorrai Inter Club d'Escaldes mérő össze erejét a labdarúgó Bajnokok Ligája előselejtezőjének döntőjében, miután a keddi elődöntőben a Vikingur 6-1-es, kiütéses győzelmet aratott az észak-keleti Levidia Tallinn felett, míg az Inter Club minimális különbségű sikert ért el a San Marino-i La Fiorita ellen.

Az európai szövetség honlapja szerint a Vikingur elleni mérkőzé-

sen a Levidia szerzett büntetőből vezetést, de a házigazda Reykjavík fordítani tudott. Az izlandi együttes góljain hat játékos osztozott.

A másik meccsen az andorraiak mindkét gólját a spanyol Genis Soldevila szerezte.

A torna fináléját pénteken rendezik ugyanitt, a győztes a selejtező első fordulójában a svéd Malmövel találkozik.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, előselejtező, elődöntő (Reykjavík):

* Levidia Tallinn (észak) – Vikingur Reykjavík (izlandi) 1-6 (1-3)

* Inter Club d'Escaldes (andorrai) – La Fiorita (San Marino-i) 2-1 (0-1)

Milák Kristóf világcsúccsal aranyérmes 200 méter pillangón

Milák Kristóf címét megvédve világcsúccsal aranyérmet nyert 200 méteres pillangóúszásban kedden a budapesti vizes világbajnokságon, amelyen a szám másik magyarja, Kenderesi Tamás a hatodik helyen ért célba.

A 22 éves magyar versenyző, a szám olimpiai bajnoka, világcsúcs-tartója és Európa-bajnoka 2019-es kvangdzsui rekordját (1:50.73)

megjavítva, 1:50.34 perces idővel csapott célba, míg Kenderesi 1:55.20-szal lett hatodik.

A vb előtt kevés olyan szám volt, aminek aranyérmét szinte előre ki lehetett volna osztani, a férfi 200 méter pillangó azonban ilyen volt, és a Honvéd klasszisa ismét bizonyította, hogy messze riválisai előtt jár.

Milák a hétfői előfutamban láthatóan nem erőltette meg magát, de

így is bő fél másodperccel volt gyorsabb, mint legközelebbi ellenfele, aztán az esti elődöntőben erődemonstrációt tartott, minden idők kilencedik legjobb úszásával (1:52.39) szerezte meg a keddi fináléban a legjobbnak járó 4-es pályát.

A riói olimpián 2016-ban ebben a számban szerzett bronzérmével berobbanó Kenderesi mindkét hétfői úszása alkalmával fantasztikus hajrájának köszönhetően jutott to-

vább, különösképpen az elődöntőben repesztett 29.05-ös utolsó ötven métere volt emlékezetes.

A keddi fináléban a zsúfolásig megtelt Duna Arénában Milák már az első pillanattól kezdve uralta a mezőnyt, az első fordulónál közel fél másodperccel volt jobb világcsúcsánál, a különbség pedig csak nőtt az órához képest. Végül az utolsó métereken csak a digitális

vonallal versenyzett, és végül győzött. Kenderesi szokásával ellentétben ezúttal erősebben kezdett, de így nem tudta a tőle megszokott hajrát hozni, és a hatodik lett.

A budapesti viadalon a magyar küldöttség első dobogós helyezését szállító Milák Kristóf a magyar úszósport történetének 33. nagymenedcs világbajnoki aranyát szerezte.

Nyilatkozatok

* **Milák Kristóf:** „Ideje volt már annak, hogy egyéni csúcsot ússzak, ebben a közönség és a helyi műsorközlő is segített. Külön megkértem Gundel Takács Gábort, hogy az utolsó 60 méteren tüzelje a közönséget, hogy minél jobb időt érjek el. Lehet, ennél okosabban is úszhattam volna, de túlságosan magával ragadott a szurkolók által teremtett hangulat. Sokat gondolkodtam az elmúlt három évben, hiszen ennyi idő telt el az előző egyéni csúcsom óta, itt volt az ideje. Mégsem gondoltam, hogy a tokiói olimpiát követő edzőváltás után (Selmeci Attila után Virth Balázssal kezdett dolgozni – a szerk.) ez ilyen gyorsan összejön.

* **Kenderesi Tamás:** „Valamennyire jogosan mondták, hogy gyorsabban kellene kezdenem, de meg kell találnom az arany középutat, egy olyan kezdést úszni, amiből még meg tudok újulni az utolsó ötven méterre. Két hónappal ezelőtt még úgy voltam vele, nincs értelme elindulni ezen a világbajnokságon, ehhez képest viszont az idej legjobbat úsztam, amit talán meg tudtam volna javítani, ha más taktikával megyek. Azonban úgy éreztem, ezt meg kell próbálnom, úgy gondoltam, erősebb kezdés kell ahhoz, hogy labdába rúgjak.“

Eredményjelző

Vizes világbajnokság, férfi 200 méter pillangóúszás, világbajnok: MILÁK KRISTÓF 1:50.34 perc – világcsúcs, 2. Léon Marchand (Franciaország) 1:53.37, 3. Honda Tomoru (Japán) 1:53.61, ...6. KENDERESI TAMÁS 1:55.20.

A későbbi győztes Milák Kristóf a férfi 200 méteres pillangóúszás döntőjében a vizes világbajnokságon a budapesti Duna Arénában, június 21-én. Milák Kristóf 1:50.34-es világcsúccsal győzött.

Fotó: MTI/Kovács Tamás

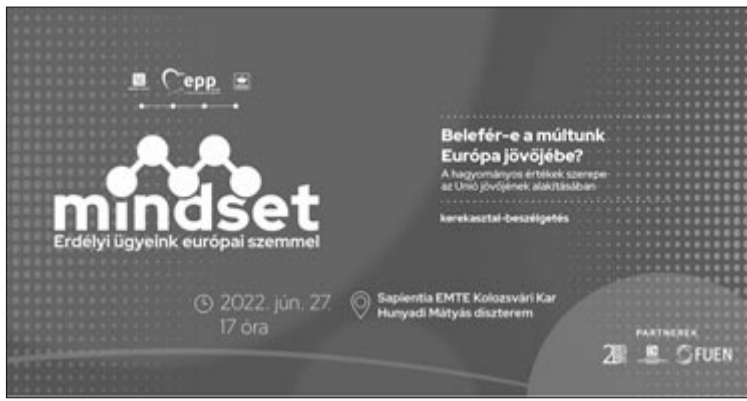
Mindset-konferencia

Belefér-e a múltunk Európa jövőjébe?

Az unió legutolsó szerződés-módosítása óta eltelt bő másfél évtizedben többször felvetődött, hogy miként kellene módosítani az európai közösség működésének keretét, hatásköreit és eszközeit. Szó volt erről a pénzügyi, gazdasági és migrációs válság alatti időszakban, de újra előkerült a téma a járványhelyzet alatt és az Ukrajnában dúló háború hatására is. Az Európai Unió jövőjéről szóló konferencia pedig a szerződések módosításának igényét fogalmazta meg. Az erdélyi magyarok számára fontos, hogy Európa jövőjét illetően hallassák hangjukat, hogy a sajátos kisebbségi és erdélyi szempontok is jelenjenek meg a javaslatok között. Számunkra elsődleges, hogy itthon érezzük magunkat Erdélyben, Romániában, Európában.

A többségi kultúrák és nyelvek a jövőben is biztonságban lesznek, hiszen védelmükről, továbbéltetésükről maguk a tagállamok gondoskodnak. Az őshonos kisebbségi közösségek kultúrája, nyelve, hagyományai sokkal sérülékenyebbek, ezért támogatásra van szükségük. Ezért mi egy olyan Európát szeretnénk, amely elismeri, értékeli és támogatja az őshonos kisebbségek kultúráját.

Vincze Loránt európai parlamenti képviselő eszmecserére hívja önöket Európa és Erdély jövőjéről a *Mindset – erdélyi ügyeink európai szemmel* elnevezésű konferenciasorozat újabb rendezvényén, amelynek központi témája a

hagyományos értékek, a kulturális és nyelvi sokszínűség, a keresztény értékrend megőrzésének lehetőségei az Európai Unióban.

Belefér-e a múltunk Európa jövőjébe? – A hagyományos értékek szerepe az unió jövőjének alakításában című kerekasztal-beszélgetés június 27-én, hétfőn délután 5 órakor kezdődik a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Kolozsvári Karán, a Hunyadi Mátyás díszteremben.

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői:

François-Xavier Bellamy francia filozófus, európai parlamenti képviselő, a Les Républicains európai parlamenti delegációjának vezetője;

Kelemen Hunor miniszterelnök-helyettes, az RMDSZ szövetségi elnöke;

Szenkovics Dezső, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Kolozsvári Karának dékánja;

Vincze Loránt, az RMDSZ európai parlamenti képviselője, az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának elnöke.

Az esemény házigazdája *Balog Adalbert*, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektorhelyettese.

A *Mindset – Erdélyi ügyeink európai szemmel* rendezvénysorozat célja az erdélyi szempontok és törekvések európai keretbe helyezése, és eszmecsere az erdélyi magyarok helyzetéről európai döntéshozók, szakértők, közösség-szervezők bevonásával. A sorozat célja, hogy bekapcsolja az erdélyieket az Európa jövőjéről való együtt gondolkodásba.

A *Mindset* sorozat szervezője a FUEN, az RMDSZ és Vincze Loránt európai parlamenti képviselő.

Partnerek: a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Gecse Dániel Református Orvosi és Egészségügyi Szakkollégium.

Felavatják a nyáradszeredai napközit

Szombaton búcsús ünnep keretében ünnepélyesen felavatják a magyar kormány támogatásával épült napközit otthont Nyáradszeredában. A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében ez a második beruházás a kisvárosban, miután tavaly ősszel átadták az újonnan épült bölcsődét is.

Glígor Róbert László

Az eredményekkel elégedett, de az út rögzös volt – így jellemezte *Tóth Sándor* polgármester azt a folyamatot, amely akkor kezdődött, amikor a magyar kormány meghirdette támogatási programját napközik és bölcsődék építésére vagy felújítására. Nyáradszeredában nem volt bölcsőde, csak napközi, de az is nagyon szűk helyen, ezért feltétlenül lépni kellett ezen a téren. Kezdetben a református egyházközségben nem lelt partnerre a

bölcsődeépítési szándékában, de Drócsa László római katolikus plébános készségesen állt a rendelkezésükre, hogy a település központjában új napközi létesülhessen. Azóta a kérdések rendeződtek, és tavaly már át is adták a református egyház közreműködésével épült bölcsődét, amit azonban csak idén szeptembertől vehetnek használatba a gyerekek, és a katolikus egyház támogatásával épülő napközi otthont is avatják a hét végén. Mindkét beruházáshoz az anyagi alapot a magyar kormány biztosította, de sokat nyomott a latban az önkormányzat támogatása is. „Az elmúlt években minden téren nagyon jó viszony alakult ki a református és katolikus egyházakkal, és ezek az építkezések közelebb hoztak minket, egyházakat és önkormányzatot, de közelebb hozták egymáshoz a közösséget is, és ez meg is látszik” – véli az előljáró. Mindemellett állnak a kézzelfogható

eredmények, az épületek, és a településen vannak gyerekek, akik belakják azokat.

Az új helyszínre két csoport költözik át a jelenlegi négycsoportos napköziből, így mindkét helyen tágasabb, jobb körülmények lesznek. Olyan eredménye is van ennek a projektnek, hogy a katolikus egyházközség megvásárolhatta a régi gyógyszerár feletti épület-részt a hozzá tartozó telekkel együtt, itt felépülhetett a napközi, és lesz tágas környezet is.

Az új helyszínen két csoport számára működik majd konyha, étkező, külön-külön játszósobák és hálóterem, mosdók, lesz mosókonyha és szárító is, azaz minden közegészségügyi követelménynek megfelel majd az intézmény. Szeptemberig bebútorozzák, rendezik a környezetet a gyerekek számára. Jelenleg az utolsó simitások folynak az épületben és az udvaron, hogy szombaton méltón fogadhassa a vendégeket az intézmény. A beruházás közel 200 millió forintba került, amihez az önkormányzat hozzávetőleg 200 ezer lejes támogatást nyújtott a terrendezés, aszfaltozás, kerítés, játszótér megépítése révén, de a katolikus egyház is hozzájárult – összegzett *Tóth Sándor*.

A hét végén a nyáradszeredai katolikus közösség többszörösen ünnepel, az ünnepi eseményeken jelen lesz a főpásztor is, Kovács Gergely gyulafehérvári római katolikus érsek: délelőtt 10.45 órától a szentannai templom megáldására kerül sor, 12 órától a városközpontban álló Jézus Szíve-templomban lesz ünnepi szentmise az épület felszentelésének 40. évfordulója alkalmából, 13.30 órától pedig megáldják a szomszédos Márton Áron Házban a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében létrehozott új napközi otthont.

Az utolsó munkálatok folynak a helyszínen a hétvégi avatás előtt. Fotó: Glígor Róbert László

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ALKALMAZUNK TAKARÍTÓNŐT 8 órával. Érdeklődni lehet a 0773-316-377 telefonszámon, 8 órától 15 óráig. (66603-I)

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnyi távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyáradszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átkától és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás, mert újra együtt van kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

A hirdetés rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

CSERÉPFORGATÁS, tetőjavítás, Lindab-tetőlemez, meszelés, bármilyen munka. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0754-553-856, Jani. (16301)

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (16170-I)

LAKÁS

SÜRGŐSEN eladó egyszoba-összkomfortos lakás a Dózsa György utca 189. szám alatt, földszinten, a Meggyesfalvi negyedben. Tel. 0773-381-254, 8-20 óra között. (16242-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: festést, meszelést, tetőkészítést, tetőjavítást, belső javítást, szigetelést polisztrénnel, elszállítunk törmelékét és egyéb anyagot, készítünk kerítést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0750-678-803. (16151)

FESTÉST, csempézést, gipszkarton-, ajtószerelest vállalom. Tel. 0771-393-848, 0749-564-921. (16292)

VÁLLALUNK bármilyen kerítésjavítást és kerítéskészítést, kerítéspucolást, kerítésfestést mindenféle színre, lambériázást, víkendházkészítést, bármilyen tetőjavítást és bármilyen szigetelést. Tel. 0712-294-471. (16222-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ács munkát, terasz készítést, garázszerű felújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (16221)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ács munkát, bádogos munkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (16307-I)

TETŐKÉSZÍTÉS, terasz készítés, tetőjavítás, cserépváltás, külső-belső szigetelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0750-132-410. (16308)

TETŐFEDÉS, bádogosmunka, vakolás, festés, fali- és padló csempemunka, kapufestés. Tel. 0758-587-687. (16330)

SZAKEMBERCSAPAT, vállalkozásunk: vízszigetelést, vakolást, festést, fali- és padló csempemunka, laminált padló-lerakást, tetőjavítást, kőburkolat-, kerítéskészítést. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0748-385-005. (16332)

MEGEMLÉKEZÉS

Szívünk soha el nem múló fájdalommal emlékeztetjük mindazokat, akik ismerték és szerették a székelycsókai születésű SZIGETI MAGDOLNA marosvásárhelyi lakost, hogy ma, június 23-án van halálának 10. évfordulója. Kérjük, akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel. Nyugodjék békében! Szerettei. (13626)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik SZÉKELY VERONIKA (Vera) virrasztójára eljöttek, részvétüket fejezték ki, utolsó útjára elkísérték, fájdalmunkban mellettünk álltak, gondolatban velünk voltak és virággal búcsúztak tőle. Nyugodjon békében, emléke legyen áldott! Gyászoló szerettei. (16333-I)

LIMITÁLT KEDVEZMÉNY

Bármelyik típusú lencse vásárlása után egy keretet adunk ajándékba!

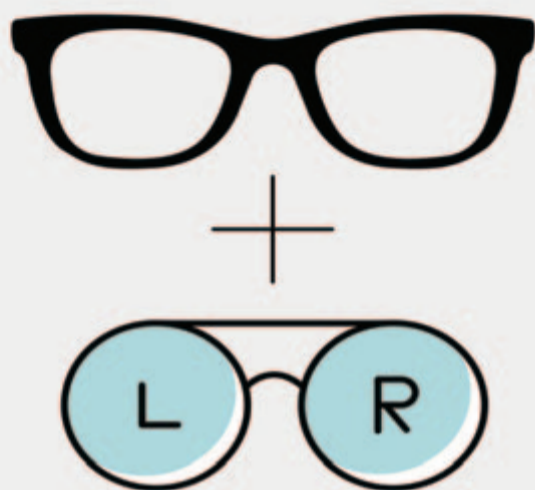
AJÁNDÉK

KERET

BÁRMELY TÍPUSÚ

LENCSE

VÁSÁRLÁSA UTÁN!

SZÁSZRÉGEN (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

MAROSVÁSÁRHELY (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MEDGYES
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

DICSŐSZENTMÁRTON
Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

MAROSVÁSÁRHELY (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

NYÁRÁDSZEREDA
Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

MAROSLUDAS
Str. B-dul 1 Dec. 1918.
Nr. 7.
0735 786 853

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr. 25/A
0728 908 856

SEGESVÁR
Str. Mihai Viteazu
Nr. 40.
0770 810 855

www.doraoptics.ro

AZ AKCIÓ A KÉSZLET EREJÉIG TART ÉS A KEDVEZMÉNYRE KIJELELT KERETEKRE ÉRVÉNYES!

Az AZOMUREȘ

alkalmaz

• ipari operátort

• anyaglogisztikai operátort

Érdeklődni a 0723-109-466-os telefonszámon
vagy a cég székhelyén, Marosvásárhelyen,
a Dózsa György út 300. szám alatt.

A Sörház bővíti csapatát!

Munkatársat keresünk szakács és segédszakács pozíció betöltésére, a tapasztalat előnyt jelent.

Ugyanitt energikus, magyarul, románul jól beszélő pincéernőt is alkalmazunk.

Érdeklődni a 0745-501-749-es telefonszámon.

Fényképes önéletrajzokat

a blues_brothers@yahoo.com e-mail-címre várunk.

(66607-1)

therezia
Mezőpaniti tejtermékek...

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- információ - 118-932	• Emma vendéglő, hidegtálak készítése	- 0740-083-077
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0365/404-664
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• RDS-RCS	- 0265/266-801
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Aquaserv:	- 0365/400-401
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- hideg víz-csatoma	- 0365/400-404
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	- közönségszolgálat	- 0265/208-800
Marosvásárhelyi		- központ	- 08008 208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Áramszolgáltató vállalat - vidék	- 0800-801-929
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110	• Delgaz Grid	- 0265/929
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/200-928
- 0265/312 436		• Vasútállomás	- 0800/800 928
- 0265/250-120		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/254-625
- 0265/263 351		Nemzetközi halottszállítás	- 0265/236-284
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/215-119
• Marmed	- 0265/250-344	• koporsók, kellékek,	- 0744-282-710
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	• koszorúk	- 0265/263-865
- 0729-024-380		és halottszállítás	- 0745-606-215
Labor	- 0751-114-307	• Maros megyei RMDSZ	- 0758-047-604
e-mail: marmed@marmed.ro,			- 0265/264-442
www.marmed.ro			- 0265/262-907
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Wéber Anikó
A platánsor
rejtélye

Zágonyi Balázs
Szamos-parti
Hollywood

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia
www.marosvasarhelyradio.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

r.a.d.i.o
fata
www.radiogaga.ro